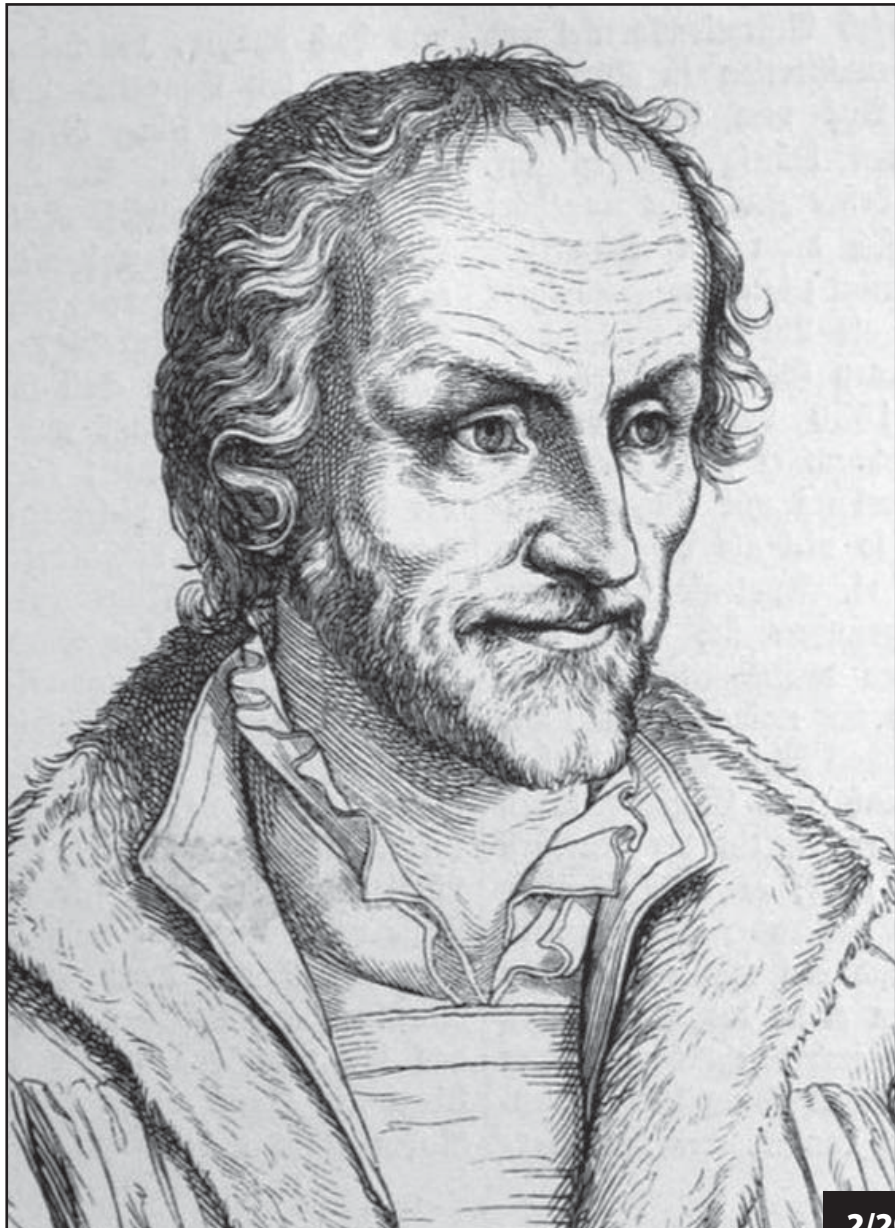

Melanchton

Spravodaj Združenia evanjelických duchovných ECAV na Slovensku

OBSAH

BIBLICKÝ ÚVOD	2
• Istota spasenia	
KÁZEŇ	4
• Martin Štefanko	
PREDNÁŠKA	7
• Vocatio interna	
POBOŽNOSŤ	13
• Katarína Hudáková	
POBOŽNOSŤ	15
• Slavomír Sabol	
STALO SA	16
• Torre Rélice	
• Teologická konferencia	
DOKUMENTY VZ ZED 2006	20
• Správa predsedu ZED za rok 2006	
UZNESENIA VZ ZED	28
FONDY	28
ŠTATÚT	29
• Štatút bytového fondu ZED	
POZÝVAME	31
• Duchovné cvičenia so zárukou	
PONUKA KNÍH	32
• Vydavateľstvo Polárka	

IMPRESSUM

Melanchton:
spravodaj Združenia evanjelických duchovných ECAV
na Slovensku

Vychádza: nepravidelne pre vnútornú potrebu ZED

Redakčná rada: Výbor ZED

Redakcia: Ev. a. v. farský úrad, Veličná 108, 027 54
tel.: 043 / 588 2302, 0908 368 889
e-mail: mareking@centrum.sk

Bankové spojenie: VÚB a. s., pobočka Poprad, expozitúra Svit

Korunové konto: 1679953055/0200

Devizové konto: 1679809555/0200

BIBLICKÝ ÚVOD

Istota spasenia

Bolo by iste zaujímavé vedieť, koľko kresťanov má istotu spasenia, istotu toho, že aj ich meno je zapísané v nebesiach (L 10, 20). Spasený je ten človek, ktorého Pán Boh v krste svätom prijal za svoje dieťa a ktorý verí v Trojjedného Pána Boha. (Mk 16, 16; J 3, 5.18; Sk 2, 38; 16, 31) Spasený človek je vyslobodený, zachránený z otroctva hriechu a jeho následkov: Božieho odsúdenia, utrpenia a večného zatratenia. Spasený je zachránený pre večný život v kráľovstve Božom.

Jedna kresťanská cirkev učí, že je samospasiteľná. To znamená, že už samotná príslušnosť, členstvo v tejto cirkvi zaručuje ľuďom spásu. Ale slovo Božie nám hovorí niečo iné. Anjel, keď zvestoval Jozefovi o narodení Pána Ježiša, povedal: „On vyslobodí svoj ľud z ich hriechov.“ (Mt 1, 21) Keď sa Pán Ježiš narodil, anjel to oznámil pastierom slovami: „Narodil sa vám dnes v meste Dávidovom Spasiteľ, ktorý je Kristus Pán.“ (L 2, 11) Sám Pán Ježiš povedal o svojom poslaní: „Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo bolo zahynulo.“ (L 19, 10) Inokedy povedal učeníkom: „Ja som cesta i pravda, i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.“ (J 14, 6) Apoštol Peter napísal: „Vykúpení ste drahou krvou nevinného a nepoškrveného Baránka, Krista.“ (1Pt 1, 19) On „na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo (kríža), aby sme odumreli hriechom a žili spravodlivosťou; Jeho krvavé rany nás uzdravili“ (1Pt 2, 24). Tieto a rad ďalších citátov z Písma svätého nám zrozumiteľnou rečou hovoria, že len Pán Ježiš Kristus je náš Spasiteľ. „Nieto spasenia v nikom inom, lebo nebolo dané pre ľudí iné meno pod nebom, v ktorom by sme mohli dôjsť spasenia.“ (Sk 4, 12) Ale predsa aj niektorí kresťania evanjelici tvrdia, že človek nemôže s istotou vedieť, či je, alebo bude spasený. Ak je to hlas

pokory, tak nesprávne poňatej pokory. Takáto pokora podlamuje istotu viery, neverí Božím zaslúbeniam. Takíto kresťania upodozrievajú z duchovnej pýchy každého, kto hovorí o sebe, že má istotu spasenia. Pýchou by bolo, keby taký človek dúfal v seba a nie v Pána Ježiša Krista.

Skúmajme, čo o tom napísali apoštolovia. Tí boli pokorní, a predsa mali svedčiť a svedčili o istote spasenia. Napr. apoštol Pavel: „Ospravedlnení z viery máme pokoj s Bohom, skrze svojho Pána Ježiša Krista.“ (R 5, 1) „Božím darom milosti je večný život v Kristovi Ježišovi, Pánovi našom.“ (R 6, 23b) „Je to verná reč a zaslúži si, aby ju všetci prijali: Ježiš Kristus prišiel na svet, aby spasil hriešnikov. Medzi nimi som ja prvý.“ (1 Tim 1, 15) Apoštol Pavel vedel, že má pripravený veniec spravodlivosti, večného života, že mu ho pripravil Pán Ježiš (2Tim 4, 8). Ako to mohol vedieť? Veril Pánovi Ježišovi Kristovi. Veriaci kresťan má istotu spásy, vie, že je spasený. Kto hovorí, že to nemôže vedieť, ten vyslovuje nedôveru Božiemu slovu.

Podľa Božieho slova naše spasenie je isté. V Pánovi Ježišovi je hotové „dokonané“ a dokonalé. Na to sa môžeme spoľahnúť. Boh dal svojho Syna, obetoval Ho za nás, aby nás vykúpil, spasil. To je isté. A isté je aj to, že Pán Ježiš prišiel, aby bol Spasiteľom všetkých ľudí. Pán Boh nemá záľubu v smrti bezbožného. Taký odkaz nám dal skrze proroka Ezechiela: „Akože zijem – znie výrok Hospodina, Pána – nemám záľubu v smrti bezbožného, ale v tom, že sa bezbožný odvráti od svojho spôsobu života a bude žiť. Odvráťte sa, odvráťte od svojich zlých spôsobov života!“ (Ez 33, 11) Sám Pán Ježiš nás uistuje o spásu pre všetkých ľudí. Zaznačil nám to evanjelista Ján: „... Kto prichádza ku mne, nevyhodím ho... Lebo to je vôľa môjho Otca, aby každý, kto vidí Syna a verí v Neho, mal večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.“ (J 6, 37 – 40)

Jedinou podmienkou nášho spasenia je prísť ku vzkriesenému Pánovi, prijať spasenie od Neho,

veriť v Neho celým srdcom, celou dušou a celou myslou. „Kto verí v Syna, má večný život.“ (J 3, 36) Slovo Božie dáva záruku spasenia každému veriacemu: „Vierou ste všetci synovia Boží v Kristovi Ježišovi.“ (G 3, 26) „Toto je svedectvo, že Boh nám dal večný život a tento život je v Jeho Synovi. Kto má Syna, má život; kto nemá Syna Božieho, nemá život.“ (1 J 5, 11 – 12) To všetko sú slová veľkého evanjelia.

Ako môžem prísť k istote spasenia? Apoštol Pavel vyznáva: „Bol som predtým rúhačom, prenasledovateľom a násilníkom, ale dostalo sa mi milosti... rozhojnila sa vo mne milosť nášho Pána s vierou a láskou, ktorá je v Kristovi Ježišovi.“ (1 Tim 1, 13 – 14) Na ceste prenasledovania kresťanov, a tým aj Ježiša Krista, zastavil Pavla oslávený Pán pred Damaškom. To, čo prežil tam, bolo rozhodujúce. (Prečítajte si Sk 9, 1 – 18; 26, 12 – 23.) Zo sebavedomého a samospravodlivého farizeja stal sa kajúci hriešnik, z prenasledovateľa kresťanov apoštol verný Pánovi Ježišovi Kristovi až do smrti. Vierou prijal evanjelium Ježiša Krista, a tým aj istotu spásy. Náš reformátor Dr. Martin Luther hľadal celé roky milostivého Boha. Bol to veľký duchovný zápas. Jeho prebudenému svedomiu nestačilo, že bol údom ramospasiteľnej cirkvi. Nestačili mu cirkevné rady ani prísná askéza mnícha. On chcel mať osobnú istotu spásy. Modlil sa a horlivo študoval slovo Božie. A to bola jedine správna cesta. Znovu objavil cirkvou zabudnuté evanjelium: „Veď ja sa nehanbím za evanjelium Kristovo: lebo mocou Božou je ono na spasenie každému veriacemu... Zjavuje sa v ňom zaiste spravodlivosť Božia z viery pre vieru, ako je napísané: Spravodlivý z viery bude žiť“ (R 1, 16 – 17). „Milosťou ste spasení skrze vieru. A to nie sami zo seba; je to dar Boží; nie zo skutkov, aby sa nikto nechválil.“ (Ef 2, 8 – 9) Pán Boh z milosti, pre zásluhu Ježiša Krista, skrze vieru odpúšťa nám hriechy. Všetci veriaci v Ježiša Krista majú večný život, sú spasení. Koľko máme viery, toľko máme istoty, že budeme spasení.

Je tu však jeden vážny problém. Keď dnes

veríme, nie je isté, či v tejto viere vytrváme až do konca. Lebo Pán Ježiš povedal: „Kto vytrvá až do konca, bude spasený.“ (Mt 24, 13) V živote prichádzajú rôzne utrpenia, choroby, sklamanie, smútky, pokúšanie diabla, a s tým spojené pochybnosti. V takýchto situáciách musíme o pravú vieru, teda aj o istotu spasenia, zápasit, dobrý boj bojovať (2Tim 4, 7). Apoštol Peter nám radí: „Buďte rozvážni, bďte! Váš protivník diabol obchádza ako revúci lev, hľadajúc koho by zožral; vzoprite sa mu, pevní vo viere!“ (1Pt 5, 8 – 9)

Keďže poznáme svoje slabosti, keďže vieme, že nie je isté, či vytrváme v pravej viere, musíme byť vo svojej istote spásy pokorní. Tak ako bol pokorný napr. apoštol Pavel: „Nieže by som už dosiahol, alebo bol už dokonalý, ale snažím sa, či ozaj uchvátim, pretože ma Ježiš Kristus uchvátiteľ.“ (F 3, 12) Keď hľadíme na Ježiša Krista, máme istotu spasenia. Keď hľadíme na seba, sme neistí.

Čo máme robiť, ako sa máme správať, ako žiť, aby sme boli verní Pánovi až do konca nášho života? Každý deň sa modlíme, prosíme Boha Duchu Svätého za dar živej viery. Počúvajte, čítajte Božie slovo, prijímajte často v pokání a istote viery sviatosť Večere Pánovej a tak „... s bážňou a chvením konajte svoje spasenie“ (F 2, 12).

Ďakujeme všetci spoločne s Martinom Lutherom nášmu Pánovi Ježišovi, že nás svojim utrpením, smrťou a slávnym zmŕtvychvstaním „vykúpil, privlastnil si a vyslobodil od všetkých hriechov, od smrti večnej a moci diabolskej, aby sme boli Jeho vlastní, žili pod Ním v Jeho kráľovstve a slúžili Mu vo večnej spravodlivosti, nevinnosti a blaženosti“. S apoštolom Pavlom „som presvedčený, že Ten, ktorý začal vo vás dobré dielo, aj ho dokoná až do dňa Krista Ježiša“ (F 1, 6). Radujme sa, že naše mená sú zapísané v nebesiach.

Sme spasení!

Ivan Rubaninský st.

KÁZEŇ

Rímskym 11, 13b, 1. list Timoteovi 3, 1 – 7 a 14 – 16

Milí bratia a milé sestry – v službe i vo viere v Ježiša Krista!

Čože to ten Pavel vraví? „Zvelebujem svoju službu.“ On sa ňou v dobrom slova zmysle chváli, teší sa z nej. Považuje ju za slávnú službu; službu, ktorú slávne vykonáva.

My neraz vidíme skôr temné stránky našej práce. To, že ona zďaleka nie je iba samá radosť a pohoda. Pri našej službe poznáme žiarlivosť, nepravosť, často chýbajúce ocenenie či strácajúci sa zmysel služby. Máme skúsenosť, že namiesto povzbudenie nám iní dajú najavo: my by sme to vedeli lepšie. A možno máme chuť „zbalit“ to, utiahnuť sa do ústrania. No služba Pánovi, či ju konáme ako ordinovaní, alebo neordinovaní, je – zostáva úlohou. Bez ohľadu na naše pocity, chuť či chýbajúci zápal. Pán Boh nás povolal do služby – a to je základ, z ktorého sa máme na našu službu dívať. Je dobre, že si to môžeme pripomínať nie iba pri súkromnom čítaní Písma, ale tu, v spoločenstve, kde sme volaní k svornosti, k spolupráci. Andrej Sládkovič o tom napísal:

„Uctíte otcov mozole krvavé,
uctíte, čo tí životom dobyli,
nepovolujte každý svojej hlave,
boj bijúc na ich staňte si mohyly:
Kedyže pride k vysokej budove,
keď každý osve kope grunty nové!“

(Citované podľa Pavel Proksa: *Od Hurbana k Struhárikovi (Tlačové štúdio Váry, Trnava 2003)*)

Áno, sme volaní k svornosti a spolupráci. Veď kresťanská viera nie je súkromným svetozorom, ale to, čo má na zreteli spoločenstvo, jeho vytváranie, posilňovanie (Evang. Erwachsenekatechismus).

Na požiadanie kazateľa istý brat počítal v kostole ľudí, ktorí v danú nedeľu pristupovali

ka Večeri Pánovej. Keď sa po službách Božích farár spýtal, koľko ľudí prijalo Večeru Pánovu, dozvedel sa konkrétne číslo. Kazateľ sa opýtal: „A počítal si aj mňa?“ – „Vás nie, len veriacich.“ – „A či vari ja nie som veriaci?“ pýta sa kazateľ? – „To áno, ale ja som myslel len normálnych ľudí.“

Keď sa stretávame ako duchovní našej cirkvi – nositelia kazateľského úradu v nej, ale aj ako neordinovaní, ktorí sú krstom tiež povolání slúžiť v cirkvi, všimnime si z onoho príbehu dve dôležité kritériá pre úrad v cirkvi:

- 1) Mali by ho zastávať ľudia veriaci – úprimne dôverujúci Pánovi Ježišovi Kristovi.
- 2) Ľudia, ktorí budú v cirkevnom úrade, by mali byť normálni. – Teda takí, ktorí cirkevný úrad nebudú chápať ako snahu vybudovať si pomocou cirkevnej funkcie pomník, ako presadzovanie seba, ale ako službu. Mali by zostať normálni – čiže pozícia na vyššej, ani akejkol'vek inej funkcii v cirkvi by ich nemala pokaziť, viesť k nenormálnemu, nepravdivému, nedôveryhodnému počínaniu.

Biblické slovo „Ak sa niekto snaží o biskupstvo, po znamení diele túži“ totiž nenabáda ku karierizmu. Berme do úvahy, že biskup v tej dobe nebol správcom mnohých zborov cirkvi, ale približne to, čo dnes zborový farár – teda predstavený konkrétneho miestneho cirkevného zboru. Spomínanému biblickému veršu rozumejme nie ako výzve ku karierizmu, ale ako povzbudeniu k ochote a odvahe prevziať na seba zodpovednosť za cirkev. Aj tí, ktorí nemajú ambíciu stať sa biskupom v dnešnom slova zmysle alebo laickým predstaveným, predsa majú – máme byť ochotní prevziať kus zodpovednosti za cirkev, za spoločenstvo, do ktorého patríme. Mali by sme spĺňať „biskupské“ predpoklady, pretože tak je to správne v Božích očiach.

Bez ochoty prevziať na seba zodpovednosť za cirkev cirkev hynie. Prinajmenšom to s ňou ide „z kopca“, „dolu vodou“. Bez ochoty prijať kus zodpovednosti za cirkev nemá kto kázať, kto vyučovať, kto navštevovať chorých a starých;

bez ochoty nieť diel zodpovednosti za cirkev nemá kto spravovať účty, starať sa o majetok, ktorý cirkev využíva, upratovať, brigádovať... Kolkokrát si ľudia želajú, povedzme, pieseň spevokolu na sobáší alebo pohrebe blízkeho človeka. Je to dobre. Nič proti tomu. No sú prípady, keď to nie je možné – keď je spevokol nekompletný, nemohol by spievať solídne, a potom sú žiadatelia mrzutí. Sami pritom neurobia nič preto, aby spevokol dobre fungoval, aby doň prichádzala „nová krv“, aby v ňom bol dostatok ľudí, aby tých, ktorí sú práve chorí či majú „šichtu“ v práci, mal kto zastúpiť... – hoci mnohí by pre to čosi spraviť mohli. Platí to aj o duchovných – o nás farároch. Ozýva sa: toto či ono chýba, v tej a tej oblasti sú ak nie nedostatok, tak rezervy. Keď však má ktosi niečo konkrétne spraviť, zväčša sa čaká, že to urobí niekto druhý... .

Aby sme rozumeli: Iste, nenechajme sa nasilu dotlačiť do toho, o čom jasne vieme: toto nie je môj dar, na túto službu nemám obdarovanie. Avšak na druhej strane berme vážne fakt, že ak chceme, aby cirkev rástla, potom je potrebné mať živú vieru, prijať v cirkvi aj zodpovednosť, nezostať iba divákmi, ľuďmi ľahostajnými, vlašnými.

3. kapitola 1. listu Timoteovi hovorí o cirkevných pracovníkoch, funkcionároch. V nej použité slovo „episkopos“ (dozorca) označovalo toho, kto predsedal zboru, zhromaždeniu. V ranej cirkvi takýchto ľudí ustanovovali apoštolovia – a to autoritou, ktorú mali od Pána Ježiša Krista. Dnes na zemi apoštolov, a teda ani obdobnú autoritu na dosadzovanie ľudí do cirkevných úradov nemáme. No tiež niečo máme: v súčasnosti Pán Boh prepožičiava tým, ktorých si chce použiť pre službu v cirkvi, mravnú autoritu a potrebnú schopnosť pre konanie služby. A nám dáva svedomie a zdravý rozum, aby sme skúmali, či kandidát na cirkevného funkcionára (farára, presbytera, dozorca, seniora, biskupa) spĺňa požiadavky, o ktorých hovorí Písmo.

O aké vlastnosti ide? Biblia spomína v prvom

rade požiadavky bežnej občianskej slušnosti: bezúhonnosť – manželskú a rodinnú, triezvosť, nezištnosť. Tiež pohostinnosť – čiže schopnosť prijať ľudí a vedieť sa o nich postarať. Myslia sa tým aj novopríchodzí do cirkvi, nie iba hostia z valutového zahraničia. V prenesenom význame slova môžeme myslieť aj na ochotu prijať nových spolupracovníkov, tešiť sa z nich – navzdory tomu, že sú v mnohom iní.

Slovami, že cirkevný predstaviteľ má byť muž jednej ženy, Biblia, samozrejme, nemyslí, že slobodný by nemohol mať funkciu v cirkvi či ovdovený sa nemohol opäť oženiť. Vraví: Miestom, kde sa má vedúci cirkvi predovšetkým osvedčiť, je rodina. Ona je priestorom, kde na nás dobre vidieť, kde sme zbavení sviatočného lesku cirkevného predáka. 5. verš (1Tim, 3 kap.) naznačuje, že ak človek sklame v rodine, sklame pravdepodobne aj v cirkvi. Nevravím to s pýchou ani tým nechcem nikoho vnútorné zraniť, len tlmočím biblickú zvesť. Niektorí kresťania na vedúcich postoch sa domnievajú, že dôležitosť ich práce ich oprávňuje k zanedbávaniu rodiny. Nie je to tak. Kto si nevie spravovať rodinu, ani v cirkvi nebude vierohodný. Nechce to znieť namyslene; je určite Božím darom, keď sa deti vydaria, keď kráčajú po Božích cestách; no za naše deti/rodiny máme nemalú zodpovednosť. Nazdávam sa, že otázka, ako byť dobrým farárom, dobrou farárkou a zároveň byť dobrým/ou manželom/kou, dobrým otcom/dobrou matkou svojich detí, je veľmi aktuálnou.

Biblickým kritériom pre cirkevný úrad je tiež, že by ho nemal zastávať človek primladý. Primladý vo viere. Má to byť osoba so skúsenosťami vo viere. Iste, učíme sa aj praxou, no Písmo radí nedávať mladým takú zodpovednosť, na ktorú nie sú vybavení, pre ktorú ešte nedozreli. Čerstvo obrátení ľudia sú spravidla veľmi zapálení, horliví. To samo osebe ešte nestačí. Predstavme si, že by kantorkou bola nadšená, horlivá osoba. Ak by však nehrala na patričnej úrovni, ak by produkovala takú muziku, že by ju mohol počúvať iba náš

milý Otec nebeský – ktorý je trpezlivý a milosrdný :-), nebolo by to na prospech cirkvi. Horlivosť a nadšenie pre duchovné veci sú žiaduce, no nemenej potrebné sú korene – pevné zakorenenie vo viere, aby nás ani ťažkosti a problémy hneď nevyvrátili. Pre cirkevný úrad je potrebný osvedčený človek, aby, keď dosiahneme dôležité postavenie, sme neboli ohrození pýchou.

Ešte jednu požiadavku pre cirkevný úrad uvádza 1Tim v 3. kapitole. V 7. verši čítame, že predstavený cirkvi má mať dobré svedectvo od ľudí mimo cirkvi. Javí sa to ako paradox. Čo tých mimo cirkvi do našich vnútrocirkevných záležitostí? Biblia vavrí, že ani ich názor nie je nedôležitý. Funkcionár cirkvi – ordinovaný i neordinovaný – má mať dobré svedectvo od ľudí mimo cirkvi, aby nebol ohrozený ohováraním či vydieraním. Obec, v ktorej žijeme, je miestom, kde na nás vidieť zo všetkých strán. Ak by osobe v cirkevnom úrade bolo oprávnené čo vyčítať, kvôli zlému svedectvu od ľudí mimo cirkvi hrozí, že Kristovo meno – meno Pána cirkvi, bude uvádzané do hanby, že bude pohanené.

V pokračovaní 3. kapitoly 1Tim, ktoré sme nečítali (v. 8 – 13), sa vavrí o diakonoch, o ľuďoch v „nižšej“ cirkevnej funkcii. Tým je podčiarknuté, že nie iba služba vedúcich, nie len práca funkčne najvyšších, ale aj každá iná služba v cirkvi, má svoju záväznosť. Veci Kristovej môže napomôcť, ale ju aj zradí nie iba biskup, farár, dozorca, ale aj nižší funkcionár cirkvi i každý radový člen cirkevného zboru. Preto je dôležitá vernosť v malom, vernosť aj v tej najobyčajnejšej službe. Keď viem, Komu slúžim, potom byť vrátnikom v Pánovom dome je viac ako honosné postavenie kdekoľvek inde. Ak slúžime v Kristovej cirkvi, máme podiel na sláve Pána Ježiša Krista, ktorý zvíťazil nad hriechom.

V závere kapitoly (v. 14 – 15) je cirkev pripodobnená domu. O dom sa musíme starať – rovnako aj o cirkev. Podľa Božích myšlienok má byť tento dom – domácnosť cirkevného

zboru – žiarivým svedectvom o pravde. Pravda je ukazovanie toho, kto Boh je a ako o nás i o svete zmýšľa. Táto pravda bola zjavená v osobe Pána Ježiša Krista, skrze Jeho slovo, skrze Svätého Ducha (por. J 14, 6; 17, 1; 1J 5, 6). Tajomstvo pobožnosti je prakticky poznať Pána Ježiša Krista, pevne sa Ho držať vierou.

Dobré vedenie v cirkvi je ohromne dôležité. No nijaký cirkevný funkcionár, ani presbyter, ani farár, ani dozorca, ani biskup, nie je duchovným liekom na bolesti sveta a cirkvi. Tým je iba Pán Ježiš Kristus. My v rozličnej zodpovednosti máme niesť, chrániť a aj ďalším odovzdávať plameň z Kristovho majáka: Ježišovu pravdu a lásku, tie hojivé lieky z Božej lekárne, ktorej spravovanie Pán Boh zveril práve nám, svojej cirkvi.

V úvode sme spomínali frustráciu, pocity znechutenia. Farár, ani neordinovaný pracovník cirkvi, nemusí byť náboženský virtuóz (Schleiermacher), ani absolútny expert na náboženské otázky, ale ten, kto vie, že záleží na Božom povolaní. Ten, kto túži byť verný Božiemu povolaniu, verný evanjeliu – dobrej správe, že Ježiš Kristus nás miluje so všetkým našim leskom i s našou biedou a že pri všetkých kritériách záleží najmä na Božom povolaní. Amen.

Pramene:

- Max Kašparů: V plášti a dalmatike (Karmelitánske nakladateľstvo, Bratislava 2006)
- Jana Tožičková: Výklad 23. 8. In: Na každý den 2001 (Kalich, Praha 2000)
- Kolektív autorov: Biblia s aplikáciami pre život (MBS – Slovensko, Bratislava 2000)
- Georg W. Forell: Zur Sache (Lutherisches Verlagshaus, Berlin – nedatované)
- Georg Lanzentiel: Wozu Pfarrer? In: Bekenntnis aktuell – Briefreihe zum Augsburger Bekenntnis (VELKD, Ev. Buchhilfe, postfach 31 80, 3502 Vellmar)

*Mgr. Martin Šefranko
(kázeň odznela na večerných službách Božích
pred VZ ZED dňa 22. 4. 2007 v Dolnom Kubíne)*

PREDNÁŠKA

Vocatio interna

Evanjelický farár/ka v 21. storočí.

Vážené dámy, vážení páni, milé sestry, milí bratia,

hovorím k vám o téme povolania ako ten, pre ktorého je povolanie v cirkevnej službe dôležitým elementom, dokonca jej fundamentom.

Hovorím k vám ako ten, ktorému sú mesto Bratislava a Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku veľmi blízke.

V rokoch 1986 – 1992 som bol farárom v Deutsch Jahrndorfe, na hranici trojuholníka Rakúsko – Slovensko – Maďarsko. V roku 1989 som prežil prelomové obdobie z druhej strany, a tešil som sa, že vaše mesto a ľudia v ňom boli už aj pre mňa dostupné.

Dnes k vám hovorím ako vedúci kazateľského seminára Evanjelickej cirkvi v Rakúsku. V rámci vzdelania kaplánov a kaplánok sa nám naskytuje aj otázka: „Ako prežívam svoje povolanie? Načo som povolaný? V oblasti ďalšieho vzdelávania – s dlhoročnými skúsenosťami farárskej praxe – sa nájde takisto téma: „Ako môže moje povolanie zostať živé?“

Pri tom by som chcel podotknúť: V oblasti povolania vládne v evanjelickej teológii a praxi spolkových cirkví určitá neschopnosť hovorenia o tejto téme. V teologickej encyklopédii (TRE, 1980), sa nachádza približne 40 stranový článok o povolaní. Jeho hlavnú časť spracoval viedenský systematik Falk Wagner. Oproti tomu mlčí päťväzkový Evanjelický cirkevný lexikón k pojmu povolanie. RGG (die Religion in Geschichte und Gegenwart), Náboženstvo v dejinách a prítomnosti, vo svojom 4. vydaní z roku 1998 spracúva pojem povolanie v dlhšom odseku biblicko – teologicky, potom viac dogmaticky a nakoniec prakticko – teologicky.

Namiesto toho je v evanjelickej tradícii zamestnanie tým, kde sa naplňa aj *povolanie*.

V každodennom, svetskom zamestnaní – v žiadnom prípade iba duchovnom zamestnaní – prežívajú kresťania a kresťanky podľa Martina Luthera svoje zamestnanie ako *povolanie* od Boha.

Táto jednota sa v nemčine vyjadri veľmi jednoducho: Preto môže Luther použiť slovo zamestnanie v zmysle povolania. Max Weber nazval protestantskú kvalifikáciu zamestnania ako jednu „z najzávažnejších dôsledkov reformácie a špeciálne Luthera“. (citát z TRE 692).

Na druhej strane sa v tejto oblasti ukazuje katolícka cirkev a jej teológia, či cirkevná prax ako oveľa bohatšia a výrečnejšia. Rozdelenie povolania na viaceré možnosti ako napr. kresťanka či rádová sestra, alebo laik či kňaz, ktoré Luther vo Formule Svornosti 1577 odmietol, je v katolicizme – ako vieme – živé doteraz.

V júni tohto roku som navštívil katolícky kňazský seminár vo Viedni. Vedúci mi v pestrých farbách detailne vykreslil, ako vznikajú povolania, čo ich sprevádza, a ako sú skúšané, a že povolanie za kňaza po štúdiu a čase strávenom v seminári, nachádza svoj vrchol v ordinácii. Vnútorňý postoj k vyzývajúce-
mu volaniu – *vocatio interna* – a vonkajšie, cirkevnoprávne ohraničenia vzťahujúce sa naňho – *vocatio externa* – sú v rímsko-katolíckej cirkvi aktuálne odjakživa.

Takisto v **tradícii - evanjelických denominácií** nie je téma povolania neznámou. Oveľa viac sa - ak to správne vidím - viaže na biblické modely. Takýmito modelovými prípadmi sú napríklad dejiny povolania v Starej Zmluve, tiež povolanie učeníkov, či povolanie Pavla.

Ako vyzerá povolanie v denomináciách v spojení s luteránskym porozumením zamestnania, citujem zo zväzku č. 2/2007 Wycliff - Biblického prekladateľa, ktorý má názov: moje zamestnanie – moje *povolanie*. Práve v ňom sa nachádza hlavný článok, ktorého názov je v postmodernej dikcii: „Povedzme, že sa zaujíam o misiu...“ To znie asi tak, akoby bolo povolanie jednou možnosťou medzi mnohými.

K tomu ešte posledná pripomienka: Na jednom študijnom pobyte v Anglicku 2006 sme v anglikánskej diecéze Guilford spoznali rektora Johna Scofielda. Už po druhej vete, začal rozprávať o našej dnešnej téme *povolania* angl. calling. Priam doslova, bez ostychu povedal na adresu teologického vzdelávania toto: „Vzdelanie našich farárov a faráriek závisí od ich povolania.“ Týmto bez okolov vyjadril, že najprv musí existovať vnútorný postoj – *vocatio interna* – ktoré sa potom spojí s vonkajšími podmienkami.

Tieto príklady ma prinútili zamyslieť sa. Prečo sa téma povolania nachádza v evanjelickej cirkvi niekde na okraji, kým v ostatných cirkvách a teologických konceptoch vystupuje do popredia oveľa jasnejšie?

Odpoveďou by mohlo byť – pričom teraz hovorím o skúsenostiach z našej evanjelickej cirkvi v Rakúsku, hoci možno máte podobné skúsenosti vo vašej cirkvi - že sa predstava o povolaní evanjelického farára, či evanjelickej farárky zmenila oveľa viac, ako si to pripúšťame.

Ktoré zmeny mám na mysli?

Perspektívy zamestnania: „Som farárom, som farárkou.“ Perspektívy zamestnania, ktoré predtým zahŕňali celý život, sú dnes časovo aj obsahovo ohraničené. V Rakúsku je určené ohraničenie úradov po dobu 12 rokov, hoci existuje možnosť predĺženia či využitia prechodných úprav.

Náplň práce: Čo jej úlohou farára, farárky. Práca, ktorá mala v minulosti všeobecný charakter, je dnes oveľa viac špecializovaná na nadanie jednotlivcov, na špeciálne úlohy, ktoré vykonávajú v cirkvi, a tomu zodpovedajúce vzdelanie (napr. na núdzovú pastorálnu starostlivosť, pastorálnu starostlivosť o chorých, práca v médiách, vyučovanie náboženstva).

A aké je to s vonkajšími podmienkami? **Bývanie** farárskej rodiny na fare nie je už samozrejmosťou vo všetkých zboroch. Blízkosť a dosiahnuteľnosť farára sa čoraz častejšie zabezpečuje prostredníctvom mobilného telefónu, či e-mailu.

Takisto konfesijná jednota farárskej ro-

diny sa stala rozmanitou. To iba konštatujem, a nechcem to hodnotiť.

Okrem toho je farárske povolanie v Rakúsku zabezpečené zmluvami a chránené zákonom. To poskytuje nové možnosti (deň odpočinku), a istoty (kolektívne zmluvy, penzijné inštitúty) tým, čo zastávajú túto funkciu ako generáciám pred nimi.

Napriek tomu, to pri všetkých zmenách vyzerá tak, že vysoké očakávania na farára či farárku sa nezmenili. Predovšetkým to, že on, či ona majú výnimočné zamestnanie, o ktorom sú uistení Bohom. Týmto je pre zamestnanie fundamentom osobné povolanie – *vocatio interna*.

Aj keď toto očakávanie nie vo všeobecnosti nahlas vyslovené, predpokladá sa, že *Boh je určite farárovým/farárkiným vnútorným zamestnávateľom*.

Som na konci svojho úvodu. Z predošlej mozaiky postrehov sa mi utvorili tri hlavné myšlienky, ktoré chcem následne formulovať ako tri tézy:

1. Téza: Som presvedčený, že vykonávanie farárskeho povolania sa nezaobíde bez vnútorného povolania – *vocatio interna*.

Byť evanjelickým farárom, farárkou, znamená mať pre to vnútorné zdôvodnenie, a postoje. Toto je zároveň základom všeobecného povolania, ktoré sa opisuje aj v 1. Kor 1,9: „*Verný je Boh, ktorý vás povolal do spoločenstva svojho Syna Ježiša Krista, nášho Pána.*“

Z tejto perspektívy sa nachádza povolanie a vyvolenie k spásu na rovnakej úrovni. Konkrétny symbol pre toto *vocatio universalis* je krst, čiže uskutočnenie všeobecného povolania z moci Ducha Svätého, ktorý vzbudzuje vieru a udržuje živý vzťah k povolávajúcemu Bohu. Predsa v rámci povolaneho zboru poznajú už odjakživa nositelia jednotlivých chariziem a služieb osobné volanie Ducha, ako je to uvedené v Skutkoch apoštolov 13,2: „Keď raz slúžili Pánovi a postili sa, riekol Duch Svätý: Oddelte mi Barnabáša a Saula pre prácu, do ktorej som ich povolal.“

Toto osobné volanie nenastáva vo vzduchu prázdne, ale vychádza z konsenzu, so súhla-

som zboru voči jednotlivcovi alebo skupine.

Tento osobne zakúsený nárok Boha je podstatou *vocatio interna*. Boh povoláva jednotlivca ku farárskej službe, tu a v tejto chvíli v podmienkach 21. storočia. K podstate kresťanského Boha patrí zvesť o sebe a Jeho láske svetu, zároveň však vždy nanovo hovoriť k jednotlivcovi. Známý verš z Iz 43,1b – u nás často používaný ako krstné požehnanie – jasne zdôrazňuje Boží záujem: „Neboj sa, lebo som Ťa vykúpil, povolal som Ťa mojm menom; môj si Ty!“

Takže znova: K podstate kresťanského Boha patrí, oslovit jednotlivca v jeho životnej situácii. To platí rovnako pre osobne chápané povolanie k vykonávaniu farárskej služby. Formy uskutočnenia môžu byť mnohoraké a môžu sa od seba odlišovať. U jedného k tomu mohlo dôjsť náhle, počas Služieb Božích, kázne, modlitby či rozhovoru, pre iného bolo povolanie postupne dozrievajúcim rozhodnutím. Pre všetkých rovnako ústi osobné povolanie do istoty: „Tu ma potrebuje Boh, tu chcem, a tu mám slúžiť Pánovi cirkvi.“

Týmto však nie je povedané, že zamestnanie kňaza si vyžaduje špeciálne *povolanie*, alebo že povolanie za kňaza si vyžaduje vyššiu úroveň povolania. Nechceme sa vrátiť do čias pred Lutherovým poznatkom. Luther hovorí, že naše *povolanie* (Bohom) sa sprítomňuje a je živé v našom zamestnaní.

V tomto chápaní osobné povolanie za kňaza je vnútorná istota, že svojim životom a týmto spôsobom odpovedám na Božie volanie. Lutherovo chápanie zamestnania ostáva aj naďalej aktuálne a platí nielen pre kňazov, ale rovnako pre každé iné povolanie, ktoré prijíam z Božej útechy aj nároku ako bdely kresťan.

Je na tomto mieste ešte niečo zvláštne, čo by malo byť spomenuté? To mimoriadne, keď evanjelický farár či farárka rozpoznajú svoje zamestnanie z perspektívy osobného *povolania*, nie je (podľa môjho názoru) výsledkom samotného povolania, ale vykonávaním tohto zamestnania (praxou).

Ako evanjelický farár sa chápem ako zvestovateľ

Slova Božieho a ako spravovateľ Božích prostriedkov spásy, sakramentov. Spôsob zaobchádzania s Božím slovom a sakramentami vyzerá z vonkajšieho zorného uhla pohľadu na kazateľa a spravovateľa dosť bezfarebne. O to viac v katolíckej krajine, akou je aj Rakúsko, kde sú kazatelia skôr výnimkou.

Ale zvesť Slova milosti a Božie zaslúbenie v sviatosti Krstu svätého a Večere Pánovej robia zo zamestnania niečo zvláštne pre tých, ktorí nie sú povolani a ordinovaní.

Druhou skutočnosťou prečo sa osobné povolanie za kňaza sa môže zdať výnimočným, znie: Zvesť a spravovanie elementov sa deje prednostne v kontexte kresťanského zboru. Napriek tomu táto skutočnosť nevystihuje celkom podstatu povolania, ale skôr podstatu farárskeho zamestnania.

Oproti sekulárnej zárobkovej činnosti sú farári a farárky oveľa viac odkázaní a napojení na zbor. *Povolani* sa delí o svoje povolanie k večnej spásy so zborom. Farári a farárky sú časťou zboru. Ale predsa je zároveň ich úlohou stať oproti zboru, predchádzať ho, ba dokonca ho korigovať, či motivovať.

Občas potom chýba to, čo je na pôde svetských

povolani samozrejmosťou, a to jasný rozdiel medzi zamestnancom a zamestnávateľom. Táto chýbajúca dištancia je u nás častou témou pri supervíziách a pastorálke s farármi a farárkami, a je často príčinou Burn-out syndrómu a rôzneho návykového správania. Toto je už ale iná tématická oblasť.

Chcem zopakovať moju prvú tézu. *Vocatio interna* je pre evanjelických farárov a farárky nevyhnutnosťou. Definujem ho ako mne osobne adresované a mne pochopené volanie Božie, aby som svoj život odovzdal do farárskej služby. Týmto som síce neprijal *nejaké zvláštne povolanie*, ktoré by ma stavalo do pozície nad ostatných. Oveľa viac mám zvláštne zamestnanie, ktoré sa svojim obsahom podstatne odlišuje od sekulárnej zárobkovej činnosti.

2. Téza: Osobné povolanie musí vždy nanovo prechádzať krízou.

Božie volanie ku službe v cirkvi prijímame a prežívame v podmienkach tohto sveta. Pretože nie je učeník nad Majstra a sluha väčší ako jeho pán (M 10, 24), prežívajú aj farári a farárky pokúšania a sú zraniteľní práve na citlivom mieste ich *vnútorného povolania*.

So svojim Pánom Ježišom Kristom kráčajú v protivetre svojej kresťanskej existencie v tomto svete. Keďže však súženia prinášajú podľa Pavla (R 5, 3-5) trpezlivosť, osvedčenosť a nádej, aj zranenia *vocatio interna* dávajú novú šancu. Šancu, že naše povolanie budeme vnímať hlbšie, šancu ostať otvorený pre ďalšie Božie volanie na inom mieste, a aj v zamestnaní dať priestor vedeniu živému a vzkriesenému Pánovi.

Milé sestry a milí bratia. Naše osobné povolanie prijímame a prežívame v podmienkach tohto sveta. Nielenže pracujeme, kážeme a učíme sa v sekularizovanom svete, ale aj sami máme podiel na jeho razantných zmenách. Pokúšame sa držať krok s novými technickými vymoženosťami, telekomunikácie, prezentácie či organizácie. Zvykáme si byť flexibilnými a špecializovať sa.

Podstatným znakom dnešnej doby je rýchlosť. Vieme však: O čo rýchlejšie niečo napreduje, napr. pracovný pokrok, o to väčšie je nebezpečenstvo, že naša komunikácia sa bude skracovať, stane sa jednoslabičnou. Starostlivosť o dôležité životné udalosti života, vzťahy v práci, priateľstvá a rodina sa ohraničia na minimum.

Obranná stratégia znie: Spomaliť, predĺžiť. Jeden z mojich bývalých katolíckych kolegov – zomrel, keď mal niečo cez 90 rokov – mi rozprával, ako veľmi boli preňho dôležité cesty pešo. Chodil pešo, keď išiel na návštevu k rodine, kde zomrel ich blízky. Chodil pešo na omšu do filie. Cesta pešo mu pri vykonávaní rôznych služieb umožnila, aby sa uistil vo svojom povolaní, funkcii a jeho poslaní.

Prirodzene, že často prišiel neskoro. Iste, my nemôžeme posunúť koleso techniky späť. Musíme si však uvedomiť: Naša vnútorná istota nebjie spoločne s taktom procesora v našom notebooku.

Nie sú to iba vonkajšie skutočnosti, ktoré naše povolanie ohrozujú. Imanentnými ohrozeniami sú spomínané pokúšania, a nebezpečenstvo priskorej istoty na ceste, ktorá nemusí byť správnu.

Pred rokmi ma hlboko zasiahlo, ako ma môj

doktorantský vedúci, Georg Sauer, predtým viedenský starozmluvník, pred mojim uvedením do úradu farára zobrať nabok, aby mi prečítal text z apokryfy (Sírach 2, 1 - 4), ktorú krátko predtým preložil a vydal v novej edícii. Čo mi prečítal?

„Synu, ak ideš slúžiť Bohu, stoj (pevne) v spravodlivosti a bázni a priprav sa na skúšku! Uponíži si srdce a vytrvaj, nakloň svoj sluch a prijmi rozumné slovo a neznepokojuj sa, keď ti príde čas pohromy. Znášaj, čo ti znášať ukladá Boh; pevne sa pridaj k Bohu a vytrvaj, aby si vzrástol životom, keď príde koniec. Prijímaj všetko, čo ťa zastihne, vytrvaj v bolesti, maj trpezlivosť, ak ťa niečo sužuje.“ Preto nám v konečnom dôsledku nepomôžu žiadne istoty v podobe zmlúv, ani úradnícke kresťanstvo, iba opatrné zaobchádzanie s vlastným *povolanim*.

Týmto prichádzam k 3. a poslednej téze: V dnešnej dobe a v našich luteránskych kostoloch potrebujeme kultúru povolania.

Pretože Boh osobne povoláva – povolal som ťa tvojím menom (Iz 43,1c) – je potrebná pripravenosť, plné očakávanie načúvať Bohu. Potrebujeme časy a priestory, formy a modely, ako by sme mohli prežívať a starať sa o *povolanie (a)* v osobno – pastorálnej oblasti

Keď hovorím kultivovaný, je mi jasné: Pojem kultúry nám pripomína oblasť ľudskej realizácie. My však nedokážeme Boží hlas pričarať, no smieme o to v modlitbe prosiť a čakať naň. *Osobné povolanie* preto nie je vecou privátnej sféry kresťanstva. Je na zodpovednosti vedúcich pracovníkov v cirkvi, aby zodpovedne pristupovali k tomuto toposu, a kultivovali ho.

Pavlova otázka v R 10,14 v tejto oblasti platí aj obrátene: *Ale ako budú vyzývať toho, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A ako počujú bez kazateľa?* Tu by sme mohli pripojiť: Ako môžeme vykonávať *nejaké povolanie* bez toho, aby sme si ním sami boli istí?

Ak ostane *povolanie* v našich cirkvách a zboroch iba ako okrajová téma, a budeme sa ňou zaoberať, len pri vzniku osobného problému, potom máme veľmi zlú kultúru povolania.

Som presvedčený: Problém nie je v Božom zjavovaní, ani v Pánovi Cirkvi ani v Duchu Svätom, o ktorom si myslíme, že sa vytratil zo zborov.

Práve mám na mysli známeho evanjelického mystika Gerharda Tersteegena, ktorý mi hovorí z duše: „Boh ešte volá! Nemal by som už konečne počúvať? Boh ešte volá! Nemal by som už konečne ísť? Boh ešte volá! Zatvoril som si pred ním svoj sluch?“ Toto osobné povolanie Bohom sa nemôže nahradiť externým Assessment – centrom, alebo objektívnym výberovým konaním či prijímacími pohovormi, ktoré sú už niekoľko rokov v evanjelickej cirkvi bežné. Pritom chcem zdôrazniť: Tieto metódy personálneho výberu majú svoj hospodársky zmysel a tiež duchovné opodstatnenie – môžu totiž povolanie potvrdiť, alebo ho našťastie mnohých nasmerovať inam.

Napriek tomu si želim, aby v našich zboroch a ich vedeniach bolo viac dôvery v Boha. Môžeme totiž vyrezávať len z takého dreva, ktoré máme k dispozícii. Aj Boh môže a chce budovať svoju cirkev a zbory s tými, ktorí sú mu k dispozícii. Táto útecha je rovnako veľká ako kedysi v Korinte. Čo písal Pavol (1 Kor 1, 26-29)? „Len sa pozrite na svoje povolanie, bratia, že tu niet veľa múdrych podľa tela ani veľa mocných, ani veľa urodzených; ale čo je svetu bláznivé, to si vyvolil Boh, aby zahanbil múdrych, a čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných; čo je svetu neurodené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet, aby zmaril to, čo je, aby sa pred Bohom nik nevystatoval.“

Aby sme mohli zažiť tento druh povolania, sú tu tri jednoduché podmienky.

- Stíšenie sa pred Božím Slovom

- Očakávajúce naslúchanie

- Jednoduchá modlitba podľa príkladu 1.Sam 3,10: „Hovor Pane, tvoj služobník počúva!“

S kultúrou povolania je podľa mojich skúseností späté živé spoločenstvo bratov a sestier vo viere. Keďže osobné povolanie nesmie sklzánuť do sféry súkromného kresťanstva, potrebuje v spoločenstve svoju korektívu a povzbudenie. Niekoľko týždňov predtým ako som poslal svoju prihlášku na miesto vedúceho kazateľského

seminára, oboznámil som s týmto plánom dvanásť priateľov a vyhladal ich. Povedal som im: „Modlite sa za mňa! Pýtajte sa Boha, či je to moja cesta, ktorou mám ísť! Načúvajte pozorne Božiemu Slovu pripravenému pre mňa! Nenechajte bez dohľadu svoj prirodzený rozum! O pár týždňov ma informujte, aké myšlienky, odpovede, prinieslo toto načúvanie Bohu.“

Ako posledné chcem uviesť: Povolanie nie je téma, ktorá sa odzrkadlí len pred začatím teologického štúdia, alebo je dôležitým bodom predchádzajúcim ordináciu. Vocatio interna potrebuje trvalé obnovenie, aktualizácie, živé povzbudenie od Boha a zboru. Pretože – ako to ja prežívam – farári a farárky chcú vykonávať svoju službu s nadšením a hlbokou radosťou. Aj keď počas života sily ubúdajú a námaha stúpa.

Nie je totiž normálne, aby zmizla nádej, preslala láska k ľuďom, a odkvitla radosť z Božieho Slova. Pred niekoľkými rokmi bola pri jednej cirkevnej príležitosti v Rakúsku vydaná špeciálna poštová známka.

Na známke bol vyobrazený farár na kazateľnici – a keď si dobre spomínam – vo farbe čierno-bielej fialovej. Stál tam na kazateľnici, onen typický luteránsky nositeľ úradu – a už na malej poštovej známke bolo vidieť, že nebol ktovie-ako šťastný. Mal vážnu tvár a pôsobil osamotene. Jeden priateľ – tiež farár – mi vtedy povedal. „Dúfam, že sa takými nestaneme.“

Protipól toho je list, ktorý som dostal pred týždňom od farára, ktorý je už na dôchodku. Pochádza z Nemecka, ale celý svoj život pôsobil ako farár v Rakúsku. Teraz v dôchodkovom veku sa s manželkou znova vrátili do Nemecka. Napísal mi: „Máme sa veľmi dobre. Aj tu na dekanáte sa môžeme realizovať v službe a vypomáhať Službami Božími. Ani tu nenechajú dôchodcov celkom na pokoji a zaslúženom dôchodku. Ale ja to robím stále rád.“

Milé setry a bratia. Nech nám Pán dá veľa radosti v našom povolaní. Nech nás vyzbrojí silou, aby sme obstáli v čase skúšok. A nech nám v našich zboroch a cirkvi pomáha utvárať živú kultúru povolania.

Dr. Gerhard Harkam

POBOŽNOSŤ

„A tak, bratia moji milovaní, buďte pevní, nekláťiví, rozhojňujte sa stále v diele Pánom, vediač, že vaša námaha nie je márna v Pánu.“

1. list Korintským 15,58

Milí bratia a milé sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi!

„V živote je jediná vec dôležitá – mať denne radosť z toho, čo robíte.“ Tak ste to možno čítali nedávno aj vy v rozhovore s mladým úspešným tanečníkom Pavlom Zuštiakom. Iste by sme mohli trochu oponovať a ako veriaci ľudia inak naformulovať jedinú dôležitú vec v živote, ale v súvislosti s témou tejto konferencie, mali by sme sa nad ňou zamyslieť. Veď naše povolanie a poslanie k najdôležitejším veciam nášho života rozhodne patrí.

Uvedomujeme si, že by sme mali mať z nášho povolania radosť. A nech bola cesta k nemu akákoľvek – jednoduchšia, možno ako Abraháma alebo colníka Léviho, ktorý na Ježišovo zvolanie vstal a šiel, alebo nesmierne ťažká, plná zdráhania a obáv z ťažkostí s ňou spojených, či vedomia nehodnosti, strachu z vlastného zlyhania, či nedostatku skúseností, ako to prežívali Peter, Jeremiaš, Mojžiš a veľa ďalších, mali by sme žiť vo vedomí, že Ten, ktorý nás povolal aj vyslal do služby je hodný, aby sme v Jeho službe stáli s radosťou a neutíchajúcim nadšením. To On sám chce, aby sme svoje poslanie konali nie z povinnosti, nie naoko, nie v pretvárke, lebo by sa minulo účinku a stalo nielen zbytočným, ale ziaľ možno aj prekážkou pre iných spoznať lásku Kristovu. (Včera vo vlaku cestou sem, spolucestujúci vo svojich rozhovoroch ukázali, ako veľmi vidia a posudzujú cirkev podľa jej farárov! A to zlé, čo robíme, si pamätajú ľudia lepšie ako čokoľvek iné.)

Keď kriticky nazrieme do vlastného vnútra, keď sa reálne pozrieme do vlastných radov, musíme si priznať, že berieme svoje povolanie neraz povrchno. Keď počúvate o tom, že farár chce dovolenku od 23. decembra do 6. januára. Iný

si vyberie voľno 13 nediel v roku. Nehovoriac o laxnom prístupe k bratsko-sesterským seni-orátnym spoločenstvám. Alebo farár odíde zo zboru, nikto nevie kam a rodina, ktorej niekto zomrel obchádza hľadajúc, kto by im pochoval zosnulého. Starší kolegovia na to a podobné len neveriacky krútia hlavou. Možno si poviete, že to sú predsa formálne a vôbec nie podstatné veci našej služby. Sú to len výnimky, nad ktorými sa ani netreba pozastavovať. Veď záleží na tom, ako horí vo vnútri srdce a ako funguje práca v cirkevnom zbore. Keď však poodkryjeme jej plášť a nahliadneme dnu, nájdeme i tam nejednu bolesť. A to nielen trápenia nad vlastnou nehodnosťou, slyz blahoslavených, ktorí s plačom „nosia semeno na siatie“, aby ho rozsievali. Ale aj kus rutiny, ktorá chráni pred spaľujúcim nás ohňom. Už spomenutý umelec povedal, že to, čo mu sa snaží vo svojej tvorbe vyhnúť je rutina. Rutina sa spája s povrchnosťou a my dobre vieme, že povrchno padnuté semeno nemá dobrého koreňa a hynie.

Nájdeme aj iné bóle a choroby, ktorými trpí naše povolanie, ktorými trpíme my. Veď sme predsa aj v povolani ostali len nedokonalými ľuďmi, hriešnikmi, ľuďmi so všetkými bežnými starosťami každodenného života, zápasiaci o vieru, tie najintímnejšie vzťahy v manželstve, rodine, podliehajúci únave i chorobám. Hľadajúci odpovede na otázky bytia, učenia i spôsobu ako osloviť iných.

Otázka povolania patrí k základným otázkam nášho života, lebo nás viaže k zodpovednosti pred Pánom, v zodpovednosti za iných. Núti nás hľadať na ňu odpoveď, a to o to viac, že „máme pocit, že aj svet sa dnes ženie dopredu vo vychodených kolajách. Všetko ide rýchlejšie a rýchlejšie. Premýšľame, či sa neblíži ten posledný veľký krach. Mnohí kričia: zastavte vlak, musím vystúpiť, už nevládzem, zahyniem.“ (Prežiť v Laodikei 64) Máme aj pocit, že naša námaha, že naša práca je zbytočná, neprináša očakávané ovocie.

Milí bratia a sestry, jednou z charakteristík kresťanov v Korintskom cirkevnom zbore bola akási duchovná nestálosť, nestabilita.

Obrovská horlivosť na jednej strane, z ktorej sa rodili názorové prúdy prerážajúce až do útokov, na druhej strane pokora, ochota k pokániu. Pýcha a pokora vytvárali protipól napätia a zároveň nestability, v ktorých bolo potrebné slovo napomenutia aj povzbudenie v jednom. Ťažká to úloha. Také je vždy len slovo Božie. Zákon aj evanjelium. Tak ho zvestoval apoštol Pavel. Tak ho máme zvestovať aj my, ale tak ho potrebujeme počuť aj my!

My, ktorí sme milovaní Bohom, vyvolení Ježišom Kristom, zmocnení Duchom Svätým. Nám ono znie: „*budte pevní, neklátní, rozhojňujte sa stále v diele Pánovom.*“ Znie nám, ktorí prežívame nestabilitu nášho života, odrážajú sa v našom povolaní a vyzýva nás k stálosti a vernosti, k istote a neochvejnosti nášho povolania. Oni majú svoje opodstatnenie a základ týchto vlastností nestojí v nás, v našich povahových vlastnostiach, dobrých stránkach, nie je dokonca ani v našom odhodlaní, či odvahe. Ba ani poznanie, múdrosť, nadobudnuté vedomosti, ktoré sú tak dôležité v povolaní, netvorí ich podstatu. Lebo nič ľudské nie je a ani nemôže byť tým základom! Iste ste si všimli, že toto slovo sa nachádza v pätnástej kapitole Prvého listu Korintským. Áno, patrí do veľkej Hymny vzkriesenia. Niekomu by tam na prvé počutie ani nesedelo, a predsa. Je to jej posledný verš. Nasleduje po slovách: „Vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo v našom Pánovi Ježiši Kristu!“ Víťazstvo v Ježiši Kristu - to nie je koniec. To je dôvod nášho povolania a poslania. Ono stojí na víťazstve Ježiša Krista. Je následkom vzkriesenia. To je istota, to je základ: Ježiš zvíťazil nad nepriateľom. Porazil smrť. Ježiš Kristus žije. A svoje víťazstvo nám odovzdal v našom povolaní. Dal ho nám, aby sme boli pevní, neklátní. Keď nás prepadne smútok, pochybnosti, neistota, keď prídu ťažkosti – akékoľvek – rodinné, zborové – smieme vedieť, hoci nevidíme, máme veriť: Ježiš nám dal víťazstvo. Neboj sa len ver! Aká to radosť: mať takého Pána! „Ježiš nás pozýva nasledovať Ho. Vie, že ešte postrádame aj to, aj ono, aby nás mohol použiť v svojej službe. Preto nás volá, aby sme žili v Jeho blízkos-

ti.“ (*Prežiť v Laodikei 63*) Lebo kde je On, tam nájdeme vždy pomoc. Bez tohto vedomia, milí bratia a sestry, nie je možné ostať a konať svoje povolanie. Čo je potrebné? Dať sa s Jeremiášom zväbiť Jeho láske. Pri Ňom sa tešiť, pri Ňom plakať nad svojim hriechom, s Ňím sa púšťať do práce. Nestály je ten, kto si myslí, že je pevný. Kto stojí sám na sebe, stratí pôdu pod nohami.

Služba, v ktorej stojíme je ťažká. Je ťažká, pretože nie vždy je nám dopriate vidieť ovocie úsilia. Táto ťažkosť je pre nás neraz neľahkou skúškou, v ktorej klesáme, rezignujeme. Preto nás Božie slovo napomína: Rozhojňujte sa v diele Pánovom. Niekedy nás zlo, ktoré vidíme okolo seba tak veľmi depce, že sa nám zdá, že nás prealcuje. Kresťanstvo na ústupe, pohanstvo na vzostupe. Nie, nemáme si nasadiť ružové okuliare. Nemáme prehliadať hriech ani ho podceňovať, ale vedieť vždy, aj keď prehrávame, aj keď všetko svedčí, že „zlo jak mačka zúriva má sedem životov“ Boh nám dal víťazstvo v našom Pánovi, alebo ako mi to raz povedal doc. David Daniel na chodbe tejto budovy: „Milosť Božia je väčšia ako ľudský hriech!“ Preto nech by sa dialo čokoľvek: Rozhojňujeme sa v diele Pánovom! Neprestaňme zápasit! Bojujme boj viery, zápas povolania! Nezlahčujme si prácu a budme verní aj v malom! Lebo kto je verný v malom, je verný aj vo veľkom. A keď nám príde ťažko, keď nás predsa prepadne úzkosť, utiekajme s k Tomu, ktorý nám dal víťazstvo vybojované na dreve kríža cez smrť a bolesť. Milí bratia a sestry, taká námaha nie je márna. Ona dôjde ocenenia aj úžitku. Lebo Pán nie je nespravodlivý, že by zabudol na vašu prácu a lásku, ktorú ste dokazovali voči Jeho menu tým, že ste poslúhali svätým a ešte poslúhujete. Preto prosme Pána i napomínajme sa v láske navzájom, aby sme každý preukazovali horlivosť s plnou istotou nádeje až do konca. Amen.

Mgr. Katarína Hudáková
(pobožnosť odznela na Teologickej konferencii dňa
27. 8. 2007 na EBF UK v Bratislave)

POBOŽNOSŤ

Text L 5, 1 – 11

Milí účastníci 9. európskeho farárskeho kongresu!

V týchto dňoch premýšľame nad témou nášho kongresu: „Odôvodnená radosť zo zaslúbenia evanjelia – služba farárov v majoritných a minoritných cirkvách v Európe.“

Zažívať radosť je dôležité pre každého človeka. Vytvára pozitívny postoj k životu a je zároveň hnacou silou v životných zápasoch. Preto je zvlášť dôležité zažívať radosť aj v našej farárskej službe. K tejto službe sme boli povolaní Ježišom Kristom, aby sme sa, povedané slovami nášho textu, stali „lovcami ľudí“. Prežívame radosť alebo frustráciu v našej farárskej službe v európskom kontexte? Nie sú výstupy z cirkvi, prázdne kostoly skôr dôvodom pre obavu a frustráciu ako pre radosť? Čo spraví našu službu – „lov“ požehnanou a radostnou?

V príbehu o bohatom lovení rýb máme na to niekoľko odpovedí.

Naša služba – lov – bude požehnanou a radostnou, ak:

a) bude naším poslaním, a nie len zamestnaním

Pre Šimona Petra bol rybolov zdrojom obživy. Robí svoju prácu, aby mal čo jesť. Každý deň ten istý stereotyp. Pri stereotype sa stráca radosť a aktívne myslenie. Peter má osvedčené spôsoby a miesta, kde ryby chytá. Tie napriek neúspechu v rybolove nechce meniť. Avšak príbeh hovorí, že Peter spravil rybolov, ktorého podnetom nebol len zdroj obživy, ale Pánov príkaz: „Odrzte na hlbinu, spustte siete a lovte.“ Požehnanie a radosť z úspechu tohto rybolovu nedali dlho na seba čakať. Aj naša služba – „lov“ nesmie stratit rozmer poslania, ak má priniesť radosť a požehnanie.

b) nepodľahneme frustrácii

Šimon hovorí: Celú noc sme lovili a nič sme nechytali.“ (v. 5) Hovorí z neho sklamaný profesionál. O Ježišovi si mohol myslieť: Vieš síce

pekne hovoriť, ale rybolovu nerozumieš. Keď sa nám nepodarilo nič chytiť v noci, v čase priaznivom pre rybolov, lebo ryby vtedy tiahnu pozdĺž brehu, ako sa to podarí za bieleho dňa a na hlbine? Mnohé príkazy Pána Ježiša sa nám aj dnes zdajú nezmyselné. My, profesionálni farári, predsa vieme, čo na ľudí platí a kedy sú osloviteľní. Možno sme sa tomu priučili aj u psychológov. Profesionál Šimon Peter zažíva sklamanie. „Celú noc“ sme lovili, hádzali siete, využili všetku taktiku a výsledok = nič. Aj my máme mnohokrát podobnú skúsenosť. Koľko duchovných aktivít, koľko „hodených sietí“, koľko námahy v zbere i v cirkvi. A výsledok? Mnohokrát máme pocit, že nič. Nový príkaz Kristov pre túto svoju smutnú skúsenosť nechceme už ani počuť. Možno máme na to aj pádne dôvody: To nebude fungovať. My vieme, ko to v cirkvi chodí. Nemáme na to peniaze... tď. A potom si myslíme, Pane, to čo chceš, je síce pekné, ale nič z toho nebude. Veď to, čo požaduješ, je proti zdravému rozumu. A nemám k tomu ani nových síl. Táto frustrácia je nebezpečná pre nás všetkých. Je to hrozné pokušenie v našej službe už dopredu príliš dobre vedieť, že to nejde.

c) máme rešpekt voči Pánovmu slovu

Rešpekt voči Pánovmu slovu je u Šimona úžasný. On si síce myslí, že to, čo Ježiš vraví, je bláznivé, ale povie: Na Tvoje slovo spustím siete. Keď si to ty povedal, ja to urobím. Je to úžasná poslušnosť Pánovmu slovu a spoľahnutie sa naň. Tu sa musíme samých seba pýtať: Aký je náš postoj k Pánovmu slovu? Je iba nástrojom, s ktorým my teológovia narábame, alebo ono narába nami, aby sme sa stali Božimi nástrojmi? Keď kážeme, kážeme o Kristovi alebo kážeme Krista. To znamená, či je naša zvešť výpovedou o niečom, o čom máme teologické vedomosti, alebo svedectvom, ktorého pravdu som v živote zažil? Sme my nad Božím slovom, alebo je ono nad nami? Tieto myšlienky nie sú pozvaním k tomu, aby sme sa stali fanatikmi, nepoužívajúcimi vlastný rozum. Avšak je to pozvanie k tomu, aby našu kazateľskú službu prenikla dôvera a poslušnosť voči Pánovmu slovu, pretože vieme, kto to povedal. Iba ako

následok našej poslušnosti prídu v našej službe znamenia, ktoré potvrdia platnosť Ježišových slov a nám prinesú radosť.

d) ak naša služba bude tímovou spoluprácou

Keď Peter ulovil množstvo rýb, pozval k spolupráci aj tých na druhej lodi. To bolo možné iba preto, lebo Peter nie je egoista. Nehovorí, že tí druhí sa iba priživia na našej práci. Nebuduje si pomník slávy úspešného rybolovca. Je mu ďaleké myslenie, že tieto ryby sú určené iba pre jeho loď. Iba táto otvorenosť pre spoluprácu umožnila úspech rybolovu do viesť do úspešného konca. K úspešnej službe – „lovu ľudí“ je potrebná spolupráca. Spolupráca tých, ktorí sú na jednej lode (v jednej cirkvi), ale aj s tými, ktorí sú na lodi inej (v inej cirkvi). Žiadna cirkev nemôže povedať, že týchto ľudí je možné zachrániť iba na našej lodi. To je pre nás pozvanie k hlbšej spolupráci medzi farármi v jednej cirkvi, ako aj k ekumenickej spolupráci medzi cirkvami. Táto spolupráca je možná iba u tých ľudí, ktorí pochopili, že duchovný úspech nie je výsledkom našej driny a šikovnosti, ale Božieho požehnania.

e) ak pochopíme, že služba – lov je Božie dielo, ktoré nezničia ani naše zlyhania

Šimon je po rybolove nešťastný. Očakávali by sme, že sa bude radovať. Ale on má výčitky svedomia. Slová „Odíď odo mňa, Pane, lebo som hriechyň človek“ hovoria o tom, že si uvedomil svoje zlyhanie. Neuvedomil si plne, s kým má do činenia, a nedôveroval Božej moci. Ale tu sa jeho profesionalita rozbila a nastúpil do jeho života rešpekt a úcta k Pánovi, pred ktorým klačal na zemi. A práve teraz, keď vo svojich očiach úplne klesol, stúpil v očiach Ježišových. Lebo iba ten, kto prežil svoje zlyhanie, a potrebu záchrany, dokáže zápasit o záchranu iných a viesť ich do Božej zachraňujúcej milosti. Teraz je hodný Pánovho poverenia: „Odteraz budeš loviť ľudí.“ Peter teraz vie, že za Pánovým príkazom stojí vždy Jeho mocná žehnajúca ruka, preto sa nebojí nasledovať Pána v službe záchrany. Aj my dokážeme radosť vo svojej službe prežívať iba vtedy, keď si uvedomíme, že napriek našim zlyhaniam za

dielom našej služby stojí Boh. On ho napriek našim očakávaniam dovedie do úspešného konca. Amen.

Mgr. Slavomír Sabol

(pobožnosť odznela na 9. európskom farárskom kongrese v Torre Péllice dňa 18. 6. 2007)

STALO SA

Torre Péllice

V dňoch 16. – 20. 6. 2007 som sa s bratom Radoslavom Cingelom, členom výboru ZED, zúčastnil na 9. európskom farárskom kongrese v Torre Péllice v Taliansku, ktorý sa konal na pôde Valdenskej cirkvi. Okrem osobných kontaktov, zozbieraných informácií o práci protestantských cirkvi v európskom kontexte bolo pre mňa úžasným obohatením zoznámenie sa s dejinami a súčasným životom Valdenskej cirkvi. Akcenty prejavov viery tejto cirkvi ako: „Buď verný až do smrti“ (Zj 2, 10), „Tvoje slovo je sviecou mojím nohám“ (Ž 119, 105) a „To Svetlo svieti v tme“ (J 1, 5), ktoré sú podporené martýriom tohto spoločenstva, sú zobrazované

v jej identifikačných symboloch. Tieto biblické výzvy podporené konkrétnym životným prejavom veriacich sú aktuálnou výzvou pre nás v dnešnej dobe aj na Slovensku. V rámci programu sme okrem informácií o našej cirkvi jeden večer poslúžili pobožnosťou. Tému tejto pobožnosti bola „Radosť zo služby“. Ponúkame Vám možnosť zamyslieť sa nad našou radosťou zo služby v kontexte myšlienok tejto pobožnosti.

Teologická konferencia 2007

V priestoroch Evanjelickej bohosloveckej fakulty UK v Bratislave sa v dňoch 27. a 28. augusta konala *Teologická konferencia ECAV na Slovensku 2007*. Pripravilo ju Misijno-vzdelávacie oddelenie Generálneho biskupského úradu v spolupráci so Združením evanjelických duchovných. Na podujatí sa zúčastnilo takmer 90 evanjelických duchovných z celého Slovenska. Hlavnou témou konferencie bola téma Povolanie – Vocatio. S prednáškami na nej vystúpili významní hostia z Nemecka a Rakúska a eurokomisár Ján Figel. Program sa začal úvodnou pobožnosťou seniora Košického seniorátu Jána Hrušku a pokračoval prednáškami významných hostí z Nemecka a Rakúska – Hermanna Lutschewitza, Gerharda Harkama a Gustava Reingrabnera.

H. Lutschewitz v prednáške Povolanie v Novej zmluve okrem iného hovoril o tom, že v príbehoch Novej zmluve je vonkajšie povolanie

spojené s vnútorným, pretože Ježiš sám je povolávajúci. Od Neho vychádza vnútorné volanie, On ustanovuje svojich učeníkov, vysla ich – ako napr. pri vstupe na nebesá (Sk 1, 8 – 9). Až vtedy, keď už nie je so svojimi učeníkmi, až tam sa otvára otázka vonkajšieho, viditeľného a citelného ustanovenia a povolania (Sk 9, 17). Ďalej zdôraznil, že je dôležité, aby ustanovenie presbyterov, dozorcov a biskupov nebolo unáhlené. Treba si vyhliadnuť verných nasledovníkov, ktorí chodia v šľapajach Pána Ježiša (1 Tim 3, 1 – 7, Tit 1, 6 – 9, 1 Pt 2, 21).

Evanjelický farár (farárka) v 21. storočí bol názov prednášky G. Harkama. Podčiarkol v nej myšlienku, že povolanie nie je téma, ktorej sa treba venovať len pred začatím teologického štúdia alebo pred ordináciou. Vocatio interna potrebuje trvalé obnovovanie, aktualizáciu, živé povzbudenie od Pána Boha a cirkevného zboru. Farári a farárky chcú vykonávať službu

s nadšením a hlbokou radosťou, aj keď počas života sily ubúdajú a námaha stúpa. Nie je však normálne, aby zmizla nádej, aby prestala láska k ľuďom a odkvitla radosť z Božieho slova.

Poslednú prednášku prvého dňa konferencie pod názvom Vocatio – kľúč k luteránskeму chápaniu úradu a cirkvi predniesol G. Reingrabner. Poznamenal v nej, že zvláštnosťou v duchovnom úrade je i to, že s bezprostrednými zvestovateľskými a sviatostnými úlohami sa spojili aj početné a rozdielne funkcie, ktoré s nimi súvisia len navonok a voľne. Sú to úlohy reprezentácie, správy a riadenia, organizácie pre získanie spolupracovníkov v cirkvi, ale aj kontakty s inými cirkvami a nositeľmi úradu. Normálnou formou, v ktorej sa tieto funkcie

spájajú je farský úrad zverený duchovnému, hoci to v žiadnom prípade nesmie byť identické s duchovným úradom.

Duchovní potom diskutovali s prednášajúcimi o viacerých otázkach súvisiacich s hlavnou témou.

Na druhý deň konferencia pokračovala prednáškami na témy Príspevok cirkvi pri formovaní budúcnosti Európy a Cirkve, štát a vzdelávanie v spoločnej Európe, ktoré predniesol Ján Figel, člen Európskej komisie zodpovedný za vzdelávanie, odbornú prípravu, kultúru a mládež. O postavení ECAV na Slovensku povedal: „Slovensko sa dnes nachádza v srdci zjednocujúcej sa slobodnej Európy. Je z našej strany dôležité, aby to nebola len geografická poloha, ktorá nás zjednocuje, ale aby sme sa prejavili aj mentálne, duchovne a komunikačne a aby sme dokázali svoju schopnosť spolupracovať a formovať vzťahy so štátmi Európskej únie. Rovnako to platí aj pre všetky cirkvi v štáte, a teda i pre ECAV. Nová situácia je pre nás výzvou, aby sme

aj my prispievali k stvárňovaniu podmienok v čase náboženskej slobody. Slovensko ako demokratická krajina, ale aj Európska únia má byť spoločenstvom nielen záujmov, ale i hodnôt. Záujmy sa menia z generácie na generáciu a to platí aj o hodnotách, no osvedčené hodnoty majú upevňovať spoločnosť, pretože sú zároveň pilierom stability a zodpovednosti za národ a za jeho vývoj. Evanjelici, či už z celkového spoločenského, alebo z jednotlivého hľadiska, vždy prispievali k národnému obrodeniu a vôbec k rozvoju Slovenska. Keďže cirkvi v dejinách Slovenska zohrávali a aj zo-

s radosťou. Hoci prídu ťažkosti a mnohé prekážky, myslíme si, že farár musí mať vnútornú silu, a tú čerpá v modlitebnom zápase, teda s Božou pomocou.“ Uviedol tiež, že sa k nemu dostalo vysoko pozitívne hodnotenie tejto konferencie. Zdôraznené boli totiž rôzne akcenty vocatia - novozmluvný aspekt, ale aj historický a systematický pohľad, čo vyvrcholilo vystúpením eurokomisára J. Figela, ktorý to síce nevyjadril teologickou terminológiou, ale vzácnymi duchovnými slovami, počínajúc minulosťou a končiac dnešnou realitou vo vzdelávaní.

hrávajú dôležitú funkciu, prajem ECAV pokoj, porozumenie a hlavne rozvoj.“

Teologickú konferenciu v závere zhodnotil generálny biskup ECAV na Slovensku Miloš Klátik, ktorý konštatoval: „Konferencia bola dlhšie pripravovaná. Musím však zdôrazniť, že sa oplatilo investovať čas a námahu, aby sa duchovní zamysleli nad dôležitou témou – povolanie, ktorá je veľmi aktuálna. Chceme, aby ten, ktorý cíti Božie povolanie, šiel do služby

Zbor biskupov a ZED na konferencii pozdravili evanjelických duchovných pri okrúhlych výročiach ich ordinácie.

Podujatie zakončil evanjelický farár v CZ vo Svite Daniel Midriak záverečnou pobožnosťou.

DOKUMENTY VZ ZED 2006

SPRÁVA PREDSEDU ZED
ZA ROK 2006

Milí oltárni bratia a sestry, bratia biskupi, vzácni hostia zo zahraničia!

Svoju správu chcem uviesť slovami z Písma Svätého, ktoré sú napísané v 1Pt 1, 15: **„ale ako svätý je Ten, ktorý vás povolal, aj vy svätí buďte v celom obcovaní.“**

Božie slovo, ktoré sme počuli, je úžasnou výzvou nielen pre kresťanov rannej cirkvi, ale je vysoko aktuálne pre stav celej našej ECAV a samozrejme aj ZED, ktoré je súčasťou tejto cirkvi. Výzva „svätí buďte“ nie je len zbožným, utopistickým prianím, ale vážnym pozvaním pre veriaceho človeka, aby svojím konaním napodobňoval majestátneho, svätého Boha. Táto výzva nechce byť nálepkou stavu nadradenosti a dokonalosti, ale pozvanie ku procesu konvergentného duchovného rastu v zmysle slov apoštola Pavla: „Nie že by som už bol dosiahol, alebo bol u dokonalý, ale snažím sa, či ozaj uchvátim...“ (F 3,12).

Čo všetko sa skrýva za slovom „svätý“? V Biblii sa slovom „svätý“ prekladá hebrejské slovo „kadeš“. Podľa etymológie tohto slova byť svätým znamená: byť oddeleným, odrezaným, byť čistý, jasný, nový, ale aj láskavý, milosrdný a dobrotivý. Byť svätým znamená: neznášať hriech, ale prijímať hriešnika; mať zmysel pre spravodlivosť a horieť za ňu, ale v horlivosti neupadnúť do samospravodlivosti, ku ktorej máme všetci tak blízko; konať spravodlivo, ale s láskou a odpustením, aby naša spravodlivosť nedostala prívlastok „krutá“; oddeliť sa od

profánneho, ale byť naplnený pokorou a duchovne nespýšniť. Určite by ste vedeli pokračovať vo vymenovávaní toho, čo znamená na základe biblického posolstva byť svätým.

Kto bude chcieť konať sväte vo svojom obcovaní? Božie slovo hovorí, že nás k tomu motivuje naša ľudská prirodzenosť. Ak by nám to bolo vlastné, nemuseli by sme byť ku svätému konaniu pobádaní. Náš biblický text hovorí, že sväte konať chce ten, kto berie vážne Toho, ktorý je Svätý (Boha) a je si vedomý svojho povolania ako úžasnej milosti zo strany Božej, ktorej sa mu dostalo.

Boh si nás v Krste Svätom povolal do spoločenstva vykúpených. V tomto spoločenstve nás ordináciou poveril úžasnou službou zvesti evanjelia a prisluhovania sviatosti. Božím povolaním sa nám dostalo milosti mať účasť na Božom diele spásy, ktoré koná cez cirkev v tomto svete.

Uvedomujeme si veľkosť tohto povolania k práci na Božom diele, za čo nesieme aj pred Bohom zodpovednosť, alebo sa nám povolanie scvrklo na vzťah zamestnanca v cirkevnej organizácii? Máme bázeň pred Bohom a snažíme sa hľadať Jeho vôľu, alebo sa riadime heslom „vox populi, vox Dei“ a pritom sa snažíme ovplyvniť ľudskú mienku tak, aby korešpondovala s naším presvedčením?

Kladieme svojim myšlienkam, ústam a konaniu sito v zmysle otázky: Páčilo by sa to Bohu? Buduje to cirkev? Je to prospesné? Iba vtedy, keď sme preniknutí bážňou pred Hospodínom a uvedomujeme si milosť povolania, ktorého sa nám dostalo, môže byť celé naše obcovanie preniknuté svätosťou.

Tieto slová nehovorím teraz ako homíliu

namiesto správy, ale preto, aby sa stali podkladom pre hodnotenie toho, ako sme fungovali v našom spoločenstve.

Stav v cirkvi?

To, čo je našou spoločnou bolesťou, je napätie a kríza v cirkvi. Je úzkoprsé hľadať jej príčiny iba v posledných rokoch. To, čo vyhrklo na povrch krátera v cirkvi ako všetko ničiaca láva, sa varilo a tlakovalo v kotle sopky cirkvi už ďaleko predtým. Nechcem to teraz tuná rozoberať. Všetci vieme o akú problematiku sa jedná a každý z nás má na ňu svoj osobný názor. Mrzí ma však, že napriek tomu, že ZED nevyvíjalo žiadnu činnosť vo vzťahu k bývalému vedeniu cirkvi, dočkalo sa na synode v Piešťanoch útoku v správe bývalého generálneho dozorcú Jána Holčíka. Za všetko, čo je zlé v cirkvi zodpovedá ZED. Napríklad aj za to, že klesol odber EPST a Transcius má problémy. Prosil som br. Holčíka na generálnom presbyterstve, aby na synode tento problém neotváral, aby zbytočne netraumatizoval synodu a aj tak sa tam nič nevyrieši. Ale nechcel. Túžba odísť čistý ako ľalia a „čierneho Petra“ nechať v rukách iných, bola silnejšia. Odmietam takéto čierne-biele videnie problému. Som rád, že podobnej mienky bola aj synoda, ktorá časti správy br. gen. dozorcú naplnené invectívami neprijala a žiadala zo správy vyčiarknuť. Toto stanovisko synody je jasným signálom našej cirkvi pre všetkých zainteresovaných, že už je dosť toho nekonštruktívneho „havkania“ jedni na druhých a je čas hľadať východiska z krízy a nie krízu prehlbovať. Nespomínam to preto, aby som ZED vyzdvihoval. V tomto spore niet víťazov ani porazených. Je iba spoločná bolesť a rany, z ktorých sa nám bude treba liečiť. Iba

pohľad na Toho, ktorý je skutočne Svätý a majúc pred Ním skutočnú bázeň, vidiac svoje zlyhanie v povolani, môžu nás priviesť k pokániu a naštartovať liečebný proces.

Výsledkom toho procesu je svätosť vo vzájomnom obcovaní. Tento pohľad nás naučí v cirkvi zmýšľaniu nie „kto z koho“, ale „za Koho“ sme. Verím, že Pán Boh v našej cirkvi „nevypadol z hry“, a preto sa do budúcnosti pozerám s nádejou.

Minulý rok bol v cirkvi rokom volebným. Vo Východnom dištrikte ešte stále voľby pokračujú.

Mnohí si od volieb mnoho sľubujú aj v otázke spomínaného napätia v cirkvi. Nemyslím si, že problém sa vyrieši výmenou osôb. Ľudia sa vymenia, ale problém ostáva v našich srdciach. Ak sa nezmení naše srdce, napätie ostane, prípadne sa zmení jeho polarita. V súčasnosti vnímam, že napätie v cirkvi je v latentnom stave. Ale ak sa nezmeníme, výbuch nedá na seba dlho čakať. Voľby boli pre nás v cirkvi zároveň aj veľkou skúškou. Odkryli nielen slabiny vo volebných zákone, ale aj naše ľudské slabiny, egoizmus, vypočítavosť a pokrytectvo. Do cirkvi sa vniesli svetské volebné praktiky. Ako keby už cirkev nebola Božia a On už nemá sil rozhodovať o jej budúcnosti, preto potrebuje naše „kortešačky“, ktorých výsledkom sú rozbité priateľstvá a neúcta laikov ku kňazskému úradu. Táto skúsenosť je pre nás veľkou výzvou, aby sme sa volebným zákonom v cirkvi nanovo zaoberali. Je na to priestor aj na našich seniorálnych stretnutiach ZEDu. S volebným zákonom si možno cirkev poradí, ale to, čo sa nedá vyriešiť novým zákonom sú naše ľudské slabiny. Ale aj na tie poznáme v Božom slove

liek. Takým medikamentom sú aj slová Písma Svätého v úvode tejto správy.

Volby priniesli zmenu na biskupských miestach. Aj keď to bude možno pre niektorých zarážajúce, chcem emeritným biskupom vysloviť poďakovanie za všetko dobré, čo pre túto cirkev za svoje funkčné obdobie vykonali. To, čo nás odcudzilo nech súdi sám Boh a nech je obom stranám milostivý.

Novým biskupom prajem Božiu múdrosť pri vedení cirkvi, aby mali trpezlivosť k dialógu v cirkvi a ako pastieri pastierov sa nikdy od zvereného stáda neodvrátili, aj keby boli terčom kritiky.

Volby sa týkali aj výboru ZED. Napriek rozdeleniu, ku ktorému v predchádzajúcom výbore došlo, chcem vysloviť vďaka všetkým, ktorí vo výbore pracovali.

Poďakovať sa chcem v mene novozvoleného výboru za vašu dôveru, ktorú ste nám dali pri voľbách. Budeme sa zo všetkých síl snažiť vašu dôveru nesklamať.

Činnosť výboru ZED

Výbor ZED sa snažil na svojich stretnutiach nasmerovať činnosť tak, aby sa odbúrali nasledovné problémy: neinformovanosť v ZEDe, problémy spojené s vedením a fungovaním fondov, platenie členského, evidencia členov ZEDu, vydávanie časopisu, oživenie tlačového fondu, vzťahy a spolupráca s vedením cirkvi, slabo fungujúce vzdelávanie v ZEDe a najkardinálnejší problém prepojenie činnosti seniorálnych ZED s výborom.

Od Valného zhromaždenia v Sliači sa výbor ZED stretol 5x (27. 6. 06 v Liptovskom Hrádku; 10. 9. 06 v Poprade - Veľkej; 19. 11. 06 v Liptovskom Hrádku; 28-29. 1. 07 v Poprade

- Veľkej a 18. 3. 07 v Necpaloch), 2x sa stretol s vedením cirkvi a dištriktov (20. 11. 06 vo Zvolene a 19.3.07 v Necpaloch) a 2x s predsedami seniorálnych ZED (11. 9. 06 v Poprade - Veľkej a 19. 3. 07 v Necpaloch). Stretnutia 11. 9. 07 sa zúčastnila aj vzdelávacia komisia, ktorá bola zvolená na Valnom zhromaždení v Sliači.

Výbor si hneď v úvodných stretnutiach podielil zodpovednosť za jednotlivé oblasti činnosti práce v ZEDe. Za spravovanie fondov prevzal zodpovednosť br. Radoslav Cingel, za vzdelávaciu činnosť br. Jaroslav Matys a br. Ján Kolesár (Jaroslav Matys je zároveň kontaktnou osobou pre vzdelávaciu komisiu). Za časopis Melanchton sú zodpovední br. Marek Cingel a s. Oľga Klátiková, za projekt oprava fár podpredsedovia br. Jaroslav Matys a s. Oľga Klátiková, za distribúciu kníh s. Božidara Bašková, za webovú stránku br. Marek Cingel a br. Ján Kolesár, za hľadanie finančných možností cez projekty z mimo cirkevných zdrojov br. Stanislav Grega a br. Jaroslav Matys, za korešpondenciu a evidenciu v ZEDe br. Jozef Vereščak a kontrolu účtov ako predseda revíznej komisie s. Katarína Hudáková.

Ťažisko našej práce spočívalo najmä v piatich základných oblastiach: sociálnej, finančnej, vzdelávacej, právnej a mediálnej.

a.) sociálna oblasť:

Pod sociálnou oblasťou rozumieme aktivity ZEDu, ktoré chcú pomôcť zlepšiť sociálnu situáciu členov združenia. Výbor ZED spravuje fondy, skrze ktoré sa táto pomoc poskytuje. Aj tohto roku bolo možné v rámci štatútov spravovaných fondov poskytnúť pomoc kňazom a COJ našej cirkvi. To, čo nám spôsobuje radosť, má aj svoje tienisté stránky. Narazili sme

na problémy, ktoré nie sú neriešiteľné, ale sú výsledkom našej neporiadnosti, vypočítavosti a niekedy až nemorálnosti. Zdedili sme v spravovaní autofondu stav, kde chýbajúca osobná kartová evidencia znemožňovala prehľad o splácaní pôžičiek. Identifikáciu platieb komplikuje aj nedôslednosť pri uvádzaní dohodnutých identifikačných znakov v správe pre prijímateľa. Dych mi vyrazila aj taká skutočnosť, keď na otázku kolegovi „Prečo nesplácaš pôžičku?“ dostanete odpoveď: „Nikto ma na to doteraz neupozornil.“ Že to je jeho psia povinnosť, to mu akosi ani nedošlo.

Chcem poďakovať br. Radoslavovi Cingelovi, ktorý fondy spravuje, že si dal obrovskú námahu dať veci na správnu mieru. Osobné karty zavedené na každú zmluvu vnášajú do vecí poriadok. Vás prosím o zodpovednosť, aby ste svojím prístupom nekomplikovali a neničili to, čo nám možno v iných farárskych spolkoch závidia.

Na problém sme narazili aj pri štatúte So-

ciálneho a penzijného fondu, ktorý nie je momentálne reálne nastavený. Novelizáciou štatútu sa dajú veci do reálnej podoby. Zaráža ma však, že z tohto fondu chcú čerpať aj tí, ktorí do neho vôbec neprispievajú. Naučme sa dávať, aby sme mohli aj brať.

Zo Študijného fondu sa vyplatila pomoc pre študujúce deti každému, kto si dal včas žiadosť. Výbor ZED chce rokovať s Nemeckými partnermi o podpore aj pre deti predškolského veku. S našimi partnermi zo zahraničia chceme rokovať aj o zriadení Bytového fondu, z ktorého štatútom Vás dnes chceme oboznámiť.

Trápi nás aj sociálna otázka našich kolegov na dôchodku, ktorí už nepracujú. Bol by som veľmi rád, keby sme my v činnnej službe vedeli preukázať solidárnosť s nimi vo forme milodaru (200,-Sk).

Prosím dnes Valné zhromaždenie ZED, aby túto myšlienku podporilo.

O fondoch bližšie poinformuje správca fondov

vo svojej správe.

b.) finančná oblasť

S fungovaním nášho združenia sú úzko späté financie na jeho činnosť. Nedokážeme si vyzbierať toľko, aby sme mohli fungovať. Už minuloročná správa pokladníka nám ukazovala, že sme boli ochotní na členskom prispieť okolo 17 000;Sk a reálne výdaje na činnosť (stretnutia výboru, korešpondencia, overovanie zmlúv a Valné zhromaždenie ZED) boli

v tom istom roku cca 120 000,-(Sk). Niektoré senioráty nemajú vyrovnané členské príspevky. Ale aj keby všetci zaplatili, vyzbieralo by sa cca 60 000,- Sk, čo tiež nezohľadňuje potrebu. Takto sa fungovať nedá. Preto výbor navrhuje prijať nasledovné opatrenia:

- zaviesť správne poplatky pri čerpaní z fondov ZED
- čerpať z fondov ZED môže iba jeho člen
- členstvo v ZEDe zaniká aj nezaplatením členského.

Bližšie o financiách a stave pokladne poinformuje br. pokladník Stanislav Grega. Podiel na majetku má ZED aj v nehnuteľnostiach „Beckovská Vieska“ a v „Janoškovom dome“.

Na majetku v Beckovskej Vieske sme po ECAV druhým najväčším podielnikom a v Janoškovom dome máme podiel v hodnote 200 000;Sk. Pri majetkovom vysporiadaní týchto nehnuteľností sa uchádzame o podiel nášho združenia.

c.) vzdelávacia oblasť:

V organizovaní vzdelávacích podujatí chceme spolupracovať s ECAV. Je nerozumné robiť to dvojkoľajne, veď ide vždy o tých istých farárov. Ďalším dôvodom sú finančné prostriedky. Naša predstava je v prvom polroku kalendárneho roka spolu s ECAV pripraviť Teologickú konferenciu, súčasťou ktorej by bolo aj Valné zhromaždenie ZEDu a v druhej polovici roka by naše združenie pripravilo dni ZEDu alebo duchovné cvičenia. Pomôcť sme chceli aj vzdelávaniu na seniorálnych stretnutiach ZED, preto vzdelávacia komisia pripravila zoznam prednášok a prednášateľov, ktorí sú ochotní poslúžiť. Chcem poďakovať br. Františkovi Korečkovi a br. Marošovi Šefrankovi, ktorí to pripravili, za ich služby.

d.) právna oblasť:

K zvýšeniu disciplíny a poriadku v združení sme boli nútení zaoberať sa doplnením stanov ZEDu v § 4, ktorý hovorí o zániku členstva v ZEDe. V každom združení (majú to aj v stanovách farárskych spolkov v Nemecku) členstvo zaniká aj nezaplatením príspevku. Prosíme Vás, aby ste návrh na doplnenie stanov ZEDu, dnes podporili. Na svojich stretnutiach sme sa zaoberali aj novelizáciou štatútu Sociálneho a penzijného fondu a tvorbou štatútu pre Bytový fond. Obe záležitosti taktiež predkladáme Valnému zhromaždeniu na schválenie.

e.) mediálna oblasť:

Na zlepšenie informovanosti v našom združení sme zriadili webovú stránku, ktorú urobil a spravuje br. František Korečko. Srdečne mu za túto službu v mene nás všetkých ďakujem. Bolo by dobre keby ožila aj vašimi diskusnými príspevkami, prípadne podnetmi pre činnosť ZEDu. Informačnú a vzdelávaciu funkciu má zohrávať časopis „Melanchton“, ktorý by sme chceli vydávať 3x do roka. Pri vydávaní časopisu sme narazili na finančné, prispievateľské a distribučné problémy. Tie sa dajú hľadať vyriešiť vašou ochotou a spolupracou seniorálnych predsedov ZED. Naša predstava je, aby sa Melanchton distribuoval cez seniorálnych predsedov (je to najlacnejšie), ktorí by nahlásili požadované počty časopisu (aby sa zbytočne veľa netlačilo). V seniorátoch je potrebné medzi odberateľmi zorganizovať offeru (120,- Sk / 3 kusy / 1 rok), aby sme mali za čo časopis vydávať. Ak má byť časopis časopisom celého ZEDu a nie len výboru, musia do neho prispievať všetci. Ideálne by bolo keby jednotlivé čísla prepravovali podľa poradia senioráty. Informácie z diania v ZEDe by poskytoval výbor. Prosíme Vás v tomto smere o pomoc. Bez Vás to nepôjde. Potrebujeme vašu pomoc aj pri rozpredaní kníh „Putovanie duší“ a „Od Hurbana k Struhárikovi“, ktoré v minulosti ZED vydal. Je v nich umŕtvený kapitál tlačového fondu. Aj keď ide o dobré publikácie, našim nezaujmom ostali ležať v sklade. Keby sme po dva kusy z každého výtlačku zobrali do zborevej knižnice, prípadne ponúkli aj ľuďom v zbore, bolo by po probléme. Získané finančné prostriedky by sme mohli použiť na vydávanie praktických pomôcok pre farárov (príprava ku krstu, sobášu...), ktorých

prípravu nám avizovala vzdelávacia komisia. Prosím Vás, aby ste sa kontaktovali so sestrou Božidarou Baškovou a pomohli tento problém vyriešiť.

Výsledkom hľadania obnovy vzťahov a spolupráce s vedením cirkvi a dištriktov boli dve stretnutia.

Vo Zvolene výbor ZEDu predložil predstaviteľom ECAV (biskupi + dozorcovia) svoju predstavu o vzájomnej spolupráci. Vedenie cirkvi ju pripomenkovalo a bez väčších námietok aj prijalo.

Výsledok konsenzu bude publikovaný v Melanchtone.

V Necpaloch sa naše stretnutie týkalo spoločného postupu pri rozhovoroch s Nemeckými partnermi, ktorí sa chcú rozprávať s vedením cirkvi a výborom ZED. Toto stretnutie sa uskutoční v piatok 27. 4. 2007 na biskupskom úrade vo Zvolene.

Kardinálny problém vo fungovaní nášho združenia vidíme v zlyhaní spolupráce medzi seniorálnymi predsedami a výborom ZEDu. Je to staronový problém, ale ak sa nevyrieši nemôže združenie fungovať. ZED to nie sú desiaty ľudia z výboru. ZED žije v seniorátoch. Ak sa nám nepodarí skoordinať svoju vzájomnú činnosť potom také združenie môžeme zabaliť.

Zorganizovali sme dve stretnutia s predsedami seniorálnych konferencií, ale z výsledku som sklamaný. Do Popradu – Veľkej prišli zo štyroch seniorátov (Šarišsko-zemplínsky, Liptovskooravský, Gemerský a Turčiansky). Ťažiskom stretnutia bola najmä propagácia fondov, stratégia činnosti ZED, problémy s evidenciou a platbami členského. Po tomto stret-

nutí, aj keď sa ho zúčastnilo málo predsedov, vzrástol počet členov ZEDu a prispievateľov do Sociálneho a penzijného fondu. Aké by to bolo úžasné, keby sa informácie boli dostali všetkým.

Na druhé stretnutie do Necpál prišli zástupcovia z Liptovsko-oravského, Hontianskeho, Považského, Košického a Bratislavského seniorátu. Na stretnutí sme predsedov seniorálneho ZED informovali o uzneseniach pripravovaných na Valné zhromaždenie ZEDu, ktoré mali na úrovni seniorátu prediskutovať s členskou základňou. Pripomenuli sme aj pretrvávajúce problémy v komunikácii vo vzťahu k výboru ZED.

Prosíme Vás, bratia a sestry, aby ste si na seniorátoch volili za predsedov zodpovedných ľudí. Nezodpovednosťou sa naštrbuje činnosť združenia a znemožňuje pomoc pre jeho členov.

Činnosť seniorálnych ZED

Seniorálne stretnutia ZEDu môžu najviac rozvinúť poslanie ZEDu vyplývajúce z jeho stanov.

Seniorálna činnosť je najbližšie ku členskej základni. O svojej seniorálnej činnosti ma informovalo 7 seniorátov (Liptovsko-oravský, Tatranský, Bratislavský, Rimavský, Košický, Šarišsko-zemplínsky a Hontiansky). Ďalších 7 seniorátov vôbec nezareagovalo aj keď boli k tomu predsedovia písomne vyzvaní.

Radosťou ma naplňa poznanie z týchto správ, že v našich seniorátoch funguje spolupráca predsedov seniorálnych ZED a seniorov príslušných seniorátov, čo dedukujem z toho, že stretnutia sú spoločné. Tak to má byť, lebo podľa Ježišových slov „rozdvojený dom padá“.

Stretnutia sa konajú pravidelne raz v mesiaci mimo letných prázdnin. Väčšinou na stretnutiach poslúžia prednáškou a pobožnosťami farári v senioráte, ale pozývaní sú aj hosťujúci prednášatelia.

V Liptovsko-oravskom senioráte za povšimnutie stojí ich otvorenosť pre kontakty, ktoré rozvinuli smerom do zahraničia (Nemecko a Poľsko) ako aj k susednému Tatranskému seniorátu. Majú guráž spoločne s Tatranským seniorátom diskutovať s našimi politikmi (JuDr.Lipšic) na aktuálnu spoločenskú tému ako aj s vedcom (prof. Krempaský) o „Vedeckých oporách našej viery“. Zaujalo ma aj zorganizovanie dní ZED LOS, ktoré okrem vzdelania poslúžili k upevneniu vzajomných vzťahov farárov. Podobnému cieľu poslúžilo aj stretnutie farárskych rodín.

V Tatranskom senioráte sa každé stretnutie farárov začína Večerou Pánovou, čo dáva priestor k vzájomnému odpusteniu, pokániu i radosti zo spoločenstva s Kristom pri slávení hodou Baránkovho.

Okrem vyššie spomenutých spoločných akcií s Liptovsko-oravským seniorátom sa zaoberali nebezpečím marketingových spôsobov hlásania evanjelia, historickými témami a problémom homosexuality a registrovaných partnerstiev. Na pretras prišli aj otázky týkajúce sa ZEDu a ECAV, voľby biskupov, ako aj závery Dištriktuálneho konventu a Synody. V tatranskom senioráte je 23 členov ZEDu. Novým predsedom sa stal Daniel Midriak.

V Bratislavskom senioráte majú možnosť si vypočuť prednášky našich doktorov teológie, čo veľmi radi na svojich stretnutiach využívajú. Obohatením pre nich boli témy: „Prínos kli-

nického vzdelávania“, „Kontinuita synagogy a cirkvi“, „Prínos ev. cirkvi pre chápanie a prax spovede“ a „Ekumenický preklad SZ“. Prítomnosť novozvolených biskupov využili k vzájomnému rozhovoru.

Prijali najviac nových členov do ZEDu. Majú 48 členov združenia.

V Rimavskom senioráte majú nového predsedu Michala Guba. Prednáškami si v senioráte poslúžili farári sami. Zaoberali sa aj aktuálnymi problémami v cirkvi a v ZEDe. Majú pomerne nízky počet členov ZEDu (8 členov). V Košickom senioráte bola úloha ZED v živote farára ECAV zosmiešňovaná zo strany vedenia seniorátu a dištriktu. Alternatívne sa ponúkalo členstvo v iných cirkevných spoločenstvách ako zaručený liek na všetky problémy v cirkvi. Potešiteľné je, že napriek tomuto tlaku výrazný úbytok členov ZEDu nenastal. Pozdravmi pri jubileách farárov chcú upevňovať vzájomné vzťahy. Veľké úsilie vynaložili na pomoc Opinskému CZ, kde dištrikt chcel zrušiť školu pre hluchoslepé deti. Majú 13 členov ZEDu.

V Šarišsko-zemplínskom senioráte sa stretli 11 krát. Okrem domácich bratov farárov posoužili z fakulty Doc. Sorum (Bonhoeferova systematická teológia), emeritný biskup Ján Midriak (Synodálnopresbyteriálny systém v cirkvi), sest. Meňkyová (Odvaha byť farárom), sest. Beňová (Život a dielo sestier Royových). Farári si mali možnosť vypočuť prednášky zo systematiky, pastorálky, cirkevných dejín, cirkevného práva, liturgiky a religionistiky.

V Hontianskom senioráte si okrem vlastných prednášok (Šimon Cyrenejský, Sekty, Osnovy náboženskej výučby...) pozvali rím.-kat. kňaza, aby im priblížil duchovný život rehoľného

farára.

Všetkým Vám, ktorí sa zapájate do činnosti seniorálneho ZED, chcem úprimne poďakovať. Napomáha to nášmu zblížovaniu a duchovnému rastu. Pekne to bolo vyjadrené v jednej správe zo seniorálneho ZED, ktorá cituje slová apoštola Pavla: „Lebo veľmi túžim vidieť vás, aby som vám na utvrdenie udelil nejaký duchovný dar, to jest: aby sme sa navzájom povzbudili svojou obapolnou vierou, vašou i mojou.“ (R 1,11-12). Nech nás tento motív neustále vedie do spoločenstva oltárnych bratov a sestier.

Záverečné poďakovanie

Záverom chcem, bratia a sestry, poďakovať všetkým Vám, ktorým dianie v ZEDe nie je ľahostajné.

Ďakujem Vám, že napriek chybám a slabostiam, ktoré pri vedení združenia máme, Vám ideály združenia neostávajú cudzie. Buďte nám v tomto diele nápomocní. Rozhorlime sa k zodpovednejšej službe v našej cirkvi i v združení. Buďte hrdí na svoje povolanie, vedomí si zodpovednosti pred Bohom za to, čo nám bolo zverené. Poďakovať chcem aj svojim spolupracovníkom vo výbore za ich svedomitú prácu. Prosím Vás, vážte si ich námahu. Robia to zadarmo, z lásky k Bohu a k Vám.

ZED, ktoré má 350 členov, sa môže stať pre nás kľiatbou i pozhnaním. Záleží od nášho obcovania.

Nechajme sa poučiť Božím slovom, ktoré nám dnes adresuje výzvu: „ale ako svätý je Ten, ktorý vás povolal, aj vy svätí buďte v celom obcovaní.“

Mgr. Slavomír Sabol
predseda ZED

UZNESENIA VZ ZED

Uznesenie č. 1 / 2007

VZ ZED prijíma správu predsedu, pokladníka a revíznej komisie.

Uznesenie č. 2/ 2007

VZ ZED určuje správny poplatok pri čerpaní zo všetkých fondov, ktorými disponuje ZED, a to v hodnote Sk 200,- (pôžička z autového fondu, sociálny a penzijný fond, študijný fond – za každé dieťa, bytový fond). Pôžička, resp. dotácia žiadateľovi bude vyplatená až po zaslaní správneho poplatku.

Uznesenie č. 3/ 2007

Členský príspevok ZED sa vyberá nasledovne: do 31. 3. cez seniorátnych predsedov ZED, do októbra kalendárneho roka individuálne bez písomnej výzvy. Ak člen ZED napriek písomnej výzve nezaplátí členské do 31. 12. kalendárneho roka, jeho členstvo v ZED zaniká.

Uznesenie č. 4/ 2007

Fyzické osoby, ktoré využívajú finančné prostriedky z fondov ZED, musia byť členmi ZED.

Uznesenie č. 5/ 2007

VZ ZED ruší Fond kaplánov z dôvodu duplicity v Sociálnom a penzijnom fonde a vzhľadom na to, že stav na účte v tomto fonde je Sk 0,-

Uznesenie č. 6/ 2007

VZ ZED zvyšuje sumu čerpania pôžičky z Fondu na kúpu a opravu áut zo SK 150.000,- na SK 170.000,-

Uznesenie č. 7/ 2007

VZ ZED zaväzuje seniorálne ZED uskutočniť zbierku na vydávanie časopisu Melanchton vo výške 120,- na člena za kalendárny rok.

Uznesenie č. 8/ 2007

VZ ZED novelizuje Štatút sociálneho a penzijného fondu čl. 7, bod b, písmeno a: vypúšťa sa: „vo výške 10-násobku minimálnej mesačnej mzdy“ a vkladá sa: „vo výške 5-násobku minimálnej mesačnej mzdy“ a čl. 8, bod a, vložiť

„čo neplatí v prípade podpory pri odchode do dôchodku (6) (pri čerpaní z fondu v prípade odchodu na dôchodok je nevyhnutné do fondu prispievať najmenej 10 rokov). V prípade kratšieho splácania sa vytvára alikvotná časť z príslušnej sumy (10 rokov – 100 %, 9 rokov – 90 % atď.).

Uznesenie č. 9/ 2007

VZ ZED odporúča prediskutovať zmenu volebného zákona na úrovni seniorátnych ZED. Výsledky diskusie predložiť komisii zriadenej na prípravu zmeny volebného zákona. Zároveň VZ žiada, aby návrh novely volebného zákona GP predložilo na celocirkevnú diskusiu.

Uznesenie: 10/ 2007

VZ ZED vyzýva všetky cirkevné grémia, aby v 1. sobotu v mesiaci sa nekonali žiadne cirkevné podujatia v záujme podpory a ochrany zdravého vývoja života farsárskych rodín.

FONDY

ŠTUDIJNÝ FOND ZED

Oznamujeme Vám, že do 15. októbra 2007 je možné požiadať o finančnú podporu pre Vaše dieťa na nový školský rok 2007/ 2008.

Narodené deti predškolského veku obdržia 4000,- Sk, deti navštevujúce základnú školu obdržia 5000,- Sk, stredoškooláci 10 000,- Sk a vysokoškooláci 15 000,- Sk.

Podmienky udelenia dotácie: zaslanie vyplnenej žiadosti (formulár nájdete na webovom stránke ZED www.melanchton.sk) a potvrdenia o štúdiu dieťaťa (respektíve kópie rodného listu dieťaťa).

Žiadateľ musí byť členom ZEDu a mať zaplatený členský príspevok na rok 2007.

Žiadateľ musí do 15. októbra 2007 uhradiť správcovský poplatok a to vo výške 200,- Sk za každé dieťa, na ktoré žiada finančnú podporu. Správcovský poplatok musí byť uhradený na bankový účet ZED číslo: 1679953055/0200, VS: 1, doplňujúci údaj: napr. RADOSLAV CINGEL (3) počet detí.

Požadované dokumenty je potrebné zaslať na

adresu:

*Radim Cingel - správca fondov ZED
Ev. a. v. farský úrad A. Sládkoviča 317
962 71 Dudince*

Finančný príspevok bude poukázaný na účet žiadateľa v priebehu mesiacov november - december.

AUTOVÝ FOND

V súčasnosti je osem čakateľov. V tomto roku autový fond zaznamenal najviac žiadosti. Upozorňujeme, že najnovšie je nutné mať dvoch ručiteľov, ktorými nemôžu byť manžel resp. manželka.

SOCIÁLNY A PENZIJNÝ FOND ZED

V súčasnosti do sociálneho a penzijného fondu ZED prispieva 148 ordinovaných. Pripomíname, že príspevok zo Sociálneho fondu ZED môže získať len prispievateľ, ktorý prispieva 1 % zo svojej mzdy resp. len člen ZEDu.

Možnosti čerpania:

- nástup do služby
- narodenie dieťaťa
- uzavretie manželstva
- vážne onemocnenie
- čiastočná invalidita čl. rodiny prispievateľa
- čiastočná invalidita prispievateľa
- trvalá invalidita člena rodiny prispievateľa
- smrť prispievateľa
- úmrtie člena rodiny prispievateľa
- pomoc na výdavky spojené s bývaním pre dôchodcu
- odchod do dôchodku

BYTOVÝ FOND

Po schválení štatútu bytového fondu ZED sme poprosili nemeckého partnera o pomoc. Prvý vklad do tohoto fondu by mal prísť v blízkej budúcnosti. Radi by sme uskutočnili zbierku na základinu tohoto Bytového pôžičkového fondu. Ďalší prisun peňazí by sa mal realizovať v budúcom roku, keby sa budú udeľovať prvé pôžičky.

*Mgr. Radim Cingel
(správca fondov)*

ŠTATÚT

Štatút Bytového fondu Združenia evanjelických duchovných

I.

Preambula

Združenie evanjelických duchovných (ďalej len „ZED“)/ v zmysle § 3 a 9 Stanov ZED, zriaďuje Bytový fond ZED a stanovuje názov, sídlo, ciele, zdroje, správcu fondu, účel a spôsob použitia prostriedkov fondu a spôsob majetkového vysporiadania pri zániku fondu.

II.

Názov

Bytový fond Združenia evanjelických duchovných (ďalej len BF ZED).

III.

Sídlo

Sídlo BF ZED je totožný so sídlom ZED.

IV.

Cieľ

Cieľom BF ZED je poskytovať podporu a pomoc pri riešení otázok bývania vo forme bezúročnej pažíčky:

- a) individuálnym členom ZED v činnnej službe a COJ na zborovej, seniorátnej, dištriktuálnej a generálnej úrovni.
- b) členom ZED pri odchode zo služby do dôchodku a na dôchodku.

V.

Zdroje

Zdrojmi BF ZED sú:

- a) Príspevok zo zdrojov od nemeckého partnera, fondu Okumenische Pfarrerrhilfe a to podielom z celkovej výšky prerozdelených finančných prostriedkov
- b) Dobrovoľné príspevky fyzických a právnických osôb z domova a zahraničia určené na

- ciele BF ZED
- c) Vklad z finančnej rezervy ZED
- d) Zbierka od členov ZED vykonaná na VZ ZEDu resp. na seniorátnych stretnutiach ZED, v odporúčanej minimálnej výške na základe uznesenia VZ ZED
- e) Dobrovoľný príspevok cirkevných zborov, seniorátov, dištriktov, generálnej cirkvi.

VI.

Správca

Správcom BF ZED je Výbor ZED, ktorý:

- a) vytvára podmienky pre napĺňanie BF ZED
- b) prijíma žiadosti od žiadateľov
- c) v súlade so zásadami zakotvenými v štatúte rozdeľuje prostriedky fondu žiadateľom.

V právnych vzťahoch zastupujú výbor ZED štatutári ZEDu.

VII.

Účel použitia prostriedkov fondu

Účel použitia prostriedkov BF ZED je odvodený od cieľa, za ktorým bol zriadený.

Prostriedky fondu možno použiť:

- a) na kúpu pozemku do vlastníctva člena ZEDu
- b) na kúpu alebo výstavbu bytu do vlastníctva člena ZEDu
- c) na kúpu alebo výstavbu rodinného domu do vlastníctva člena ZEDu
- d) na rekonštrukciu bytových priestorov vo vlastníctve člena ZEDu
- e) na rekonštrukciu bytových priestorov člena ZEDu, vo vlastníctve COJ (zbor, seniorát, dištrikt, generálna cirkev)

VIII.

Zásady poskytovania prostriedkov z BF ZED

Pomoc a podpora z BF ZED sa poskytujú žiadateľom vo forme bezúročnej pôžičky na základe splnenia nasledovných podmienok: Žiadateľ o pôžičku z BF ZED musí byť členom ZED 1.

Žiadateľ o podporu v prípade COJ musí predložiť finančnú súvahu za posledné tri roky svojho hospodárenia 2.

Žiadosť posudzuje a schvaľuje výbor ZED.

Žiadateľ je povinný súčasne s podaním žiadosti zložiť poplatok vo výške 500,- Sk (v prípade individuálneho žiadateľa) resp. 1000,- Sk (v prípade COJ).

V prípade schválenia žiadosti je žiadateľ povinný pri podpise zmluvy o pôžičke zložiť poplatok 1000,- Sk (v prípade individuálneho žiadateľa), resp. 5000,- Sk (v prípade COJ). Maximálna výška pôžičky v jednotlivom prípade je 500 000,- Sk s dobou splatnosti 15 rokov. V prípade nižšej sumy sa doba splácania skracuje.

Žiadateľ je povinný do troch mesiacov od poskytnutia pôžičky preukázať účelnosť použitia poskytnutých prostriedkov. Pri kúpe alebo výstavbe nehnuteľnosti vo forme predloženia kúpnej zmluvy, zmluvy o dielo, zmluvy o budúcej zmluve a pod. a do 30 dní odo dňa zápisu vlastníckeho práva výpisom z katastra nehnuteľností. Pri rekonštrukcii nehnuteľnosti vo forme listu vlastníctva, stavebného povolenia a faktúry o dodanom materiáli o vykonanej práci.

IX.

Hospodárenie

Finančné prostriedky BF ZED sú uložené na osobitnom účte ZEDu.

X.

Zodpovednosť

Za činnosť fondu zodpovedá správca fondu Valnému zhromaždeniu ZED.

XI.

Zrušenie

Zrušiť fond môže Valné zhromaždenie ZED. V takomto prípade musí správca predložiť aj spôsob majetkového vysporiadania pasív a aktív fondu.

XII.

Prechodné a záverečné ustanovenia

Prostriedky z fondu môžu čerpať len tie COJ, ktoré prevedú na účet ZED Dobrovoľný príspevok ako základinu Bytového fondu ZED.

Začiatok čerpania je polroka po zriadení fondu Valným zhromaždením ZED.

- 1 Manipulačný poplatok v prípade individuálneho žiadateľa je Sk 1000,- Sk.
- 2 Manipulačný poplatok v prípade COJ je Sk 5000,- Sk.

POZÝVAME

Duchovné cvičenia so zárukou! alebo Aby si vedel/a, kde je sever!

Milí kolegovia a kolegyně!

Je tu pre Vás srdečné pozvanie. V dňoch 9. – 15. júna 2008 vo vzdelávacom a duchovnom centre Ah Stiftsgard Švédskej evanjelickej cirkvi göteborgského dištriktu Centrum pre duchovno-pastiersku službu pri BÚ v Göteborgu pripravuje pre nás farársky kurz.

Toto stredisko je vo veľmi peknom prostredí na západnom pobreží Švédska asi 70 km severne od Göteborgu. Vedie ho Eskil Hofverberg, farár a blízky spolupracovník Bengta Pleijela, známeho duchovného Švédskej cirkvi a autora viacerých vzácnych publikácií vydaných i u nás. Aj on prisľúbil účasť, ak mu to zdravie dovoľí, pretože býva neďaleko tohto strediska(3-4km) v mestečku Ljungskile.

Cena pobytu v tomto zariadení je 3. 200,- SEK (teda švédskych korún), čo je približne 14. 500,- Sk/osoba. V cene je kurz, ubytovanie na dvojlôžkových izbách a strava (raňajky, obed, večera). Spiatočná letenka do Göteborgu stojí približne 11. 000,- Sk/osoba. Spoločným autobusom, ak by bol plne obsadený, by to vyšlo aj s poplatkami za trajekt nie viac ako 5. 000,- Sk/osoba. Spoločné náklady by teda predstavovali 20. 000 až 25. 000,- Sk.

Pokúsime sa získať cez projekt a sponzorov peňiaze, ak to bude možné, aspoň na cestovné.

V Dolnom Kubíne, dňa 23. apríla 2007.

*Jaroslav Matys, v. r.
podpredsa ZED*

*Slavomír Sabol, v. r.
predsa ZED*

*Olga Klátiková, v. r.
podpredsa ZED*

Na pobyt treba rátať s vlastnou investíciou. Ak by sa aj v tom dalo pomôcť, dáme Vám vedieť. Forma prepravy bude závisieť od výšky prostriedkov, ktoré sa nám podarí získať.

Tento kurz pripravujú ľudia, na ktorých mám len dobré spomienky. Prežil som s nimi pekné chvíle, a tak Vám ho vrelo odporúčam. Bude to výhodná investícia pre našu dušpastiersku prácu a výborná možnosť načerpať nové informácie. Sú to ľudia, cez ktorých Pán Ježiš Kristus koná svoje dielo záchranu človeka, a tak Vás prosím, aby ste neváhali a investovali do tejto cesty na sever. Zatiaľ som tam bol trikrát a ani raz som neľutoval. Vždy to bolo obohatením pre môj duchovný život. Navštívil som aj vyššie spomínané stredisko. Švédsko je krásna krajina a navyše sa tam dajú zažiť krásne veci.

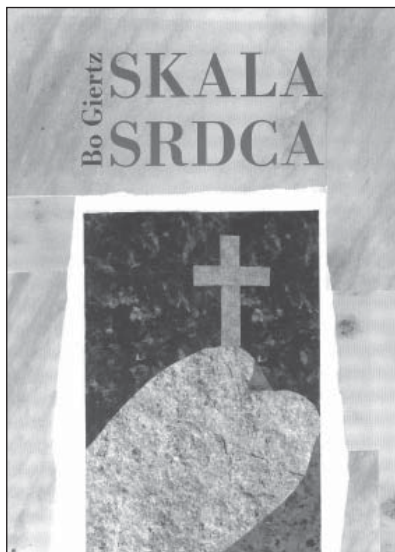
Prosím Vás preto, milí kolegovia a kolegyně, aby ste si tento kurz zaplánovali do svojho programu a čím skôr sa prihlásili na kol@stonline. sk alebo hanusovce@ecav.sk. Viem, že nie je v našej povahe plánovať si veci takto dopredu, ale niet inej cesty, lebo tento termín je jeden z dvoch, ktoré sú ešte v tomto centre voľné. Za Vašu rýchlú odpoveď, ochotu a záujem, ktoré budú iste na prospech našej cirkvi, Vám dakujem.

*Ján Kolesár
vzdelávanie ZED*

PONUKA KNÍH

VYDAVATELSTVO POLÁRKA

Mgr. Michal Hudák,
hudakpolarka@stonline.sk
tel. 044 / 527 11 04
032 41 Vavrišovo č. 333

Milí spoluslužobníci Slova v cirkvi Pánovej!

S radostným a vďačným srdcom Vám pripomínam, že z milosti Božej v týchto dňoch sa dožíva vydavateľstvo POLÁRKA 10. výročie svojho zrodu. Vďaka i Vašej vernej odberateľskej pomoci a horlivej propagácie smie konať svoju – tak verím – požehnanú a nezastupiteľnú službu v našich rodinách a zboroch.

V POLÁRKE doteraz vyšlo do 20 titulov, viaceré i v 2. a 3. vydaní. Niektoré sú dávno rozpredané.

Som rád, že práve teraz, k jubileu, môžem Vám ponúknuť 2. vydanie krásnej, možno najobľúbenejšej knihy malých evanjelikov od *Michala Hudáka ml.*: **Pastier a jeho 100 ovečiek** s nezabudnuteľnou postavou Branka Baranka. Cena knihy napriek ťažkostiam ostáva nezmenená: 150.- Sk.

Ponúkam aj ďalšie vydanie azda najlepšej konfirmačnej príručky v našej cirkvi: *B. Pleijel*: **Brána viery otvorená**, tiež za nezmenenú cenu 100.-Sk

Ak sa promptne prejavíte i nezáväznou, orientačnou objednávkou, čoskoro budete sa môcť potešiť novému vydaniu najlepšieho luteránskeho románu *Bo Giertz*: **Skala srdca!** Ale bez prejaveneho záujmu to ozaj nepôjde!!!

Prosím, investujte do duchovného rastu a napredovania svojho zboru a nepremeškajte jubilejnú príležitosť!

Teším sa na odozvu všetkých verných, ale i nových odberateľov:

Váš Michal Hudák, ev. a. v. senior v. v.